

ایڈیٹمن دارالعلوم
نیو غبار، جالا، تہا یلند

فاتی فریدۃ الفرائد

الحج فی عبد اللہ الجموی

دغځکاسمن سچاره هيندوف

توانگورو الحاج نبي. عبدالله بن الحاج نبي. مت جمبو براق د کمنوځ
 جمبو تاهون 1333 هجرية، براوسيا - هاپن 60 تاهون بليو ميهگل دنيا کمال
 بناد د هاري احد تفکل 26 رجب 1392 هجرية، بليو مولاي بلاجر دندق
 المرحوم توانگورو نوراج حاج جمبو، بليو برصور 7 تاهون مسافر اککلتي
 انتوق ملنجوتکن فلاجر ان د کونا بارو، نهگل د سان سلام 18 تاهون بلاجر
 دان مفاجر سباگي منومي سروان ففانه برکات بلاجر سمبل برخدنه، بليو
 سنورخ اکتف دان مفوپاني چيتا، تيفکي، تيدق مراساني نواس هاني اف
 دد کرنياني الله، تروس مسافر فول ککونا سوجي مکة المکرمه، برقمم دمکه
 المکرمه سلام 14 تاهون براولع اليق دانتارا فارا عالم علماء د - جد الحرام
 دان گورو ۲ بهراد دمکه المکرمه وقت ايت، بليو فوال کفانه اير فساک ايوندا
 بدد چيتاني دغن جانل دارة ملاوي فاکر - نان اندها دان فولوفنغ جالاسته
 سمفي کتاه اير بليو ميو کت دندق د کمنوځ نيوځ بارو جالا، بليو برخدنه
 دندق لرسوت سباگي منجادي گورو سلام 24 تاهون، کادان ماس لرفسا بليو
 برهتي مفاجر دغه ۷ تاهون ايت، مليکوة ايران زمان د تاهون 1388 هجرية
 بليو مولاني مفاجر کمال دغن منديري سهوا سکوله برنام " دارالعلوم
 نيوځ بارو جالا " سکوله بليو تنف بر جانل ماجر جاي دغن گيا دوسها اوله
 اتق ۵ دان کرجسام دري اهلي کلاوگ کمنوځ نيوځ بارو جالا .

جاس ۲ بليو

بليو اداله سنورخ جرگس ددالم ميهنا کماجران کمنوځ تنغه، دان
 توان ۲ سکلين دانت ميه - ي دغن سنده بري جانل لالو لپتس دري جالا کمنوځ
 نيوځ بارو دان کشف ۲ لامين بر سموځ، دان بليو مفوپاني بهراف بوا هو کو
 حاصل دري کرافتن - تنغه درندان .

1. فاني لريده 2. فاني معلي 3. کتاب چارا ۷ دندق منورج حاج
 کييت الله الحرام .

انتون مشيقة جاس، بليو، مارفن دري اعلي كلوارگان کفد سپان،
يغ مهاج کتاب، کراهنن، هندقله مهاج سفانه "الفاسه" هديه کفد روحن
واله ولي التوفيق.

کلوارگت نوانگورو حاج ني. عبدالله

فاتي فريده الفرائد

اوله قلم

الحاج نيء عبدالله احمد الجمبوي

دارالعلوم نيبوغ بهارو

جالا تهايلند.

فاتي فريده الفرائد اين مشند و غي مسكلمين

مسأله فريده الفرائد بر معنا كالو

مغاجي اين سام جوا دش

مغاجي فريده الفرائد

تتافي فاتي اين

موده دفعهم

جف مشچف ترنتوباگي فيوسون.

- (سېلوم ممباچ هندقله ددهولوي فد ممبايقکي) -

بيلاغن	ساله	بتول	باريس	موک
1	دغن معجزات	دغن ترغ معجزات	11	2
2	رسولان	رسالتن	12	2
3	فد دواکم	فد توهن دواکم	2	12
4	ازل باکمي	ازل (دهولو کال) باکمي	16	18
5	اتسن	اتس	17	19
6	اکندي	اکن ممکن	10	20
7	مفتهوي دغن فغتهوان	مفتهوي اتو فغتهوان	3	26
8	دينديغ درفد	دينديغ (تو توفن) درفد	1	32
9	قدر	قدرة	6	33
10	اوله الله دالم هاتمي مانسي	اوله الله فد مانسي	11	40
11	کران کونه	کران مريکنييت اعتقاد جوک کونه	8	26

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي خَلَقَ الْأَرْضَ وَالسَّمَاوَاتِ وَالصَّلَاةَ وَالسَّلَامُ
عَلَى مَنْ أَظْهَرَ الْمُعْجَزَاتِ وَعَلَى آلِهِ وَأَصْحَابِهِ أُولَى الْهِدَايَاتِ
وَاهِي بِهَسَاكُو ! اَيْنَ (فَاتِي فَرِيدَةُ الْفَرَايِدِ)

مَسْلُفَسْ هَمْبْ مَنُولِيسْ " فَاتِي مَنِيَّةُ الْمَصْلَى " مَكْنُ مَسْنَفُهُ مَرِيدُ ٢
هَمْبْ مَسْنَفُفُولْ هَمْبْ تُولِيسْ " فَاتِي فَرِيدَةُ الْفَرَايِدِ " دَغْنِ اَتُورَانْ دَانْ سُوْرُونْ
يَغْ مَسَامْ مَقَايْ جَادِي عَمُومْ ' لَأَكْنِي فُولْ مَنَفْعَةُ كَفْدْ مَرِيدُ ٢ سَكُولُهُ دَانْ اُورَغْ ٢ تَوَا
كَمَفُوغْ ٢ دَغْنِ دَوَا بَوَا كِتَابْ اُورَغْ تَوَا هَمْبْ يَغْ مَسَاغْتْ بَرَكَةُ اَيْتْ
دَانْ كِرَانْ تَاكُوتْ هَمْبْ مَامُوقْ دَبَاوْهُ عَذَابْ هَبْدَا جَنْجُوغْنْ كَيْتْ بَرْمَقُودُونْ
مَيَاغْ دَفْتَنَّا اَتُو دَتَا بَا اَكْنِ عِلْمْ ' مَكْنُ مَبُورُو تَكْنَدِي نَسْجَايْ مَكْرُومْ كَنْدِي اُولُهُ
اللَّهُ دَغْنِ كَرُومْ نَوَاكْ .

كَمَدِينْ چَوْبَالَهْ هَمْبْ مَبُورُو تَكْنَدِي تَيْبَا ٢ تَرْجَادِي مَفْرَةَ اَيْنْ مَدَهْدَاهَنْ
دَغْنِ كَارَغْنِ ٢ هَمْبْ جُوكْ بُولِيَهْ مَنُولُوغْ هَمْبْ دَانْ اَيُوبَاغْ اِنَقْ چُوجُو هَمْبْ
دَاخِرَةُ كَلَقْ نَتْنِي
وَاهِي وَاَرَا عَالَمْ عِلْمَاءْ :

بِيَلَا تَرْمَالَهْ قَلَمْ هَمْبْ اَمْتِيحِيوَا تَرْمَالَهْ مَعْجُفْ اِيَهْ دَهُولُو هَنْدَقْلَهْ مَعَايْ
كَفْدْ هَمْبْ دَانْ مَبَايِكِي كَنْدِي دَغْنِ تَبْدُقْ تَرْجَلَا .

وَالسَّلَامُ عَلَى مَنْ اتَّبَعَ الْهُدَى .

فَيَوْمُونْ :

الْحَاجُّ نَبِيَّ عَبْدِ اللَّهِ الْجَمْبُورِي

دَارُ الْعِلْمِ نَبِيُوغْ بَهَارُو . جَلَالُ .

تَهَابُ الْمُنْبَدِ .

فَد 12 ربيع الاول 1385 هـ .

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَطْلَعَ فِي سَمَاوَاتِ قُلُوبِ الْمُؤْمِنِينَ شُمُوشَ الْمَعْرِفَةِ
تُشْرِقُ بِأَنْوَارِ التَّوْحِيدِ وَالْيَقِينِ

مقصودن : فوجین ۲ باکی الله یغ منایک دان مرغ کدالم هاتی
موء من یغ تیشکی ای سمرت بیراف لاغیت، اکن فغنا ان الله یغ چره
ای سمرت بیراف متهار ی فدا حال جمره یغ هاتین دغن چهما
توحید دان یقین

وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى تَرْجُمَانِ الْوَهْنَةِ وَدَلِيلِ وَحْدَانِيَّتِهِ سَيِّدِنَا
مُعَمِّدِ الْمَبْعُوثِ بِبَاهِرِ الْمُعْجَزَاتِ لِتَأْيِيدِ رِسَالَتِهِ وَتَصْدِيقِ هِدَايَتِهِ
مقصودن : دان رحمة دان سجهت را اتس جورو بهاس کتوهتن
دان یغ منجوق کفد کأ سان الله، فغهو لو کیت نبی محمد یغد بشکیه
کندی دغن معجزات یغ، قالهی اکن سترون، کران مشقوات اکن
رسولن دان ممبر کن فتنجوقن.

وَعَلَى آلِهِ الَّذِينَ بَلَغُوا الدَّرَجَاتِ الْعُلَى بَعْلُوْا مَقْدَارِهِ وَأَصْحَابِهِ الَّذِينَ
بَزَغُوا نَجُومَ الْهُدَى بِنَصِّ أَخْبَارِهِ

مقصودن : دان اتس کلوار کأا یغ تله سمعی مریکشیت کفد
بیراف فغکت یغ تیشکی دغن کشیکین قدرن، دان سکل صحابتن

یغ گیلخ گسملخ حال کادان فننجوق مریکیت سمرت بیتتخ دغن
ترسوت قدحدیشن.

کمدین درفدایت مک اینله " فاتی فریدۃ الفرائد " همب
الحاج نیء عبدالله الجمبوی جالا، تها یلند. مشهورای دان مشرفس کندي
درفد رسالۃ اورغ توا همب یغ ساعثت عالم دان برکۃ یشبرنام ؛
" فریدۃ الفرائد فی علم العقائد " دان اتس الله همب بر فکسخ دان
دغن لیمفه کرنیاث همب منتأ فرتیباهن.

علم توحید :

ایاله فرهمفونن علم ادتقاد یغد امبیل درفد دلیل عقل دان
دلیل حدیث قرآن .

فمبچارأنث :

مغل ذات الله دان رسول، دغن بری نمفق د عقل کیت
تیک فرکارا یأیت واجب دان هاروس باکی کدوان
دان مستحیل اتس کدوان .
دان جوک متهوی بارغیغ مشاجر اوله رسول سمرت هاری
قیامۃ دان لاین ۲

فایدهن :

سلا ۲ دافۃ کمناعن دان برانتوغ باکی اورغیغ تاهو فندی دغن

اوگام:

ايااله فرهيمنفونن حكومن الله يشد تورون كاتس ايده رسول
باكي همبان يش مكلف يش ممباوا حكم ايت كغد كبايكن
دان كبايكن همبان ددنيا دان اخرة.

تندا اورغ براوگام يش-بئر امفة فر كارا:

1 اعتقاد يش بقول، يايت كجف دهاتي دغنن كتوهنن دان

لاين ۲ يش اعتقاد اوله اهل السنة

2 منونيكن عبادۀ كران الله، تيدق كران لاين

3 مشرجا سكل يشد سوره

4 منيشكل سكل يشد لادغ

اوگام ترهيمنفون دالم تيك فر كارا:-

يايت - اسلام - ايمان دان احسان

اسلام:

يايت مشاكو دغنن تيدق فيكر بچارا اوله ايده شورغ دغن

بتول، سرت تيدق منواق انكار اكن فر كارا اوگام يش

موده يشد باوا اوله رسول، سمرت بتول دوا كلمه شهادۀ

دان سمبيش دان لاين، كالو تيدق اي برعمل سكالو فون.

دکن اسلام اہل کافرا :

1 مشو جف اشهدان لا اله الا الله واشهدان محمد رسول الله

این ترنتو داتس کافر یغ هندق ماسوق اسلام جوا.

2 مندی ری سبهیغ ایما وقت

3 بری زکا

4 فواس رمضان

5 مشرجا حج باکی مریک یغ جو کف شرطن

ایمان : بآیت مشیکوت دان منریما هاتی کیت اکن سکلین

فرکارا یغ مباوا اوله رسول کفد کیت درفدر کارا یغ موده

درفد اوکام.

دان تیدق بر ایمان سمات ۲۰ شتهوی بنر رسول الله صلی الله

علیه وسلم فد حال تیاد مشیکوت دان منریما مکت دغن این

تیدق د حکم دغن بر ایمان کبا یقکن کافر یغ مشتهوی بهواسن

نبی محمد ایت نبی دان رسول یغ سبترن کران مریکیت

تیدق مشیکوت دان منریما اکن یغ ترسبوت.

دکن ایمان انم فرکارا :

1 فرجای دغن الله

2 فرجای دغن ملائکه

- 3 فرچاي دغن سكل كتاب الله
- 4 فرچاي دغن سكل رسول
- 5 فرچاي دغن هاري قيامه
- 6 فرچاي سكلين فر كارا بايك دان جاهت كسموان درفد
الله دغن موافقه ارادتش فسد يا كالا

احسان :

بأيت بوات بايك دغن اخلاص ارتي برعبادة كيت كند
الله سؤاله ۲۰ كيت ليهتكنندي
ملك تيدق فاتوة كيت برعبادة كران لاين درفدان فدحال
كيت تله تاهو بهواسن الله تعالى سلما ۲۰ مليهت اكن عمان
كيت دان احسان اين شرط باكي سمفرنا اسلام دان ايمان
ملك تيدق سمفرنا كدوا ۲۱ اين ملينكن دغن اذا احسان

فرمولائن يڅ واجب :

فرمولائن يڅ واجب فدرع انس اورغ مكلف سام ادلاكي
دان فرمفوان بهوا مثل الله، ارتي مشتھوي اكن سكل حكم
صفاتن دان سكل حكم كستوهنن، دان مشتھوي بارغيڅ
بركستوڅ دغن رسول ۲ دان تيدق واجب مشتھوي حقيقه
ذاتن، كران يڅ بهاروتيدق بوله مشتھوي حقيقه يڅ قديم دان

مقصود دهن عقل دان متهوي ایت، ایاله اعتقاد یخ کو گوه
 یخ معنائی اکن یخ سبتر یخداقت اعتقاد ایت درفد دایل.
 دان واجب فد شرع انس نیف ۲ مکلف متهوي حکم
 عقل بیتیگک یایت:

1. واجب باکی الله دان رسل ۲.

2. مستحیل انس کدواں.

3. هاروس باکی کدواں.

واجب دوا معنی:

1. واجب فد شرع یایت بارغیخ دبری فهلا فدمفر جا کندي
 دان د- قسا فد منیف کلمکندي.

2. واجب فد عقل: یایت بارغیخ تننو اداں فد سواو هن

عقل کیت، دان تیدق مینر عقل کیت اکن کتیا دأن،

سمرت نیف ۲ یهیر تو کور واجب ادمفت

مستحیل:

یایت بارغیخ تیدق مینر عقل کیت اکن اداں، سمرت

دوا نو هن.

هاروس:

یایت بارغیخ مینر عقل کیت اکن اداں، دان مینر کن تیدقن.

مشتهوي دليل :

واجب انس تيف ۲ مکلف، مشتهوي دليل تيف ۲ فرکارا
يشا کنداتخ يایت

1 دليل واجب باکي الله دان رسل ۲

2 دليل مستحيل انس کدوان

3 دليل هاروس باکي کدوان

سفای تيدق جادي اورغ مقلد يایت اورغ کو کوه اعتقادن
دغن مغيکوت فر کتان اورغ لاين، فد حال اي سنديري تيدق مشتهوي
اکن دليل اعتقاد ايت.

خلاف علماء فد مقلد :

تله خلاف علماء فد کفر مقلد دان تيدق کفرن، مک قول
يغ صحيح بهواشن مقلد ايت، موءمن سرت بردوسا، سبب اي تيدق
بلاجر دان تيدق فيکير بچارا، کالو اي بر عقل دان سلامت فندگران.
دليل اجمالی :

دکھ: تيدقکی دغن دليل يغ مستي کيت مشتهوي اياله دليل
اجمالي جوا. يایت دليل فنديق يغ امفويان له درفد مشهورايکن
يغ فايه ۲ فر تيان اورغ يغ دائغ منايا کفدان، سمرت دتاپا کفدان اف
دليل انس ادا الله تعالی، مک جوابن عالم اين دان تيدق کواس
جواب دغن فنجغ لاکي، مک اورغ اين سوده دنام اکن اورغ مشتهوين

دان تیدق دنام مقلد لاکی.

دلیل تفصیلی :

یأیت دلیل یغ فنجیغ یغ کواس امفویان منجواب سکلین سوان
یغ فایه ۲ یغ داتغ منا پادان موسیغ کفدان سفره کندوغن لاکی اکند اتغ
صفة کسمفر نان :

واجب باکی الله عالی سکلین صفة کسمفر نان (صفة کتیشکین)
یغ فاتوت دغن ذاتن یغ مهایشکی. دان صفة کسمفر نان این امت
باق یغ تیدق بوله مقتهوی کسموان ملینکن الله جوا. مک واجب
کیت اعتقاد بکینی جوا. یأیت سکلین صفة کسمفر نان کسموان صفة
الله تعالی. سبالیقن کسموا صفة ککوراعن مستحیل اتس الله تعالی
دلیل توهن بر صفة دغن صفة کسمفر نان :

کالو الله تیدق بر صفة دغن صفة کسمفر نان. تنتو الله بر صفة
دغن صفة ککوراعن. دان ککوراعن اتس الله. مستحیل. کران کالو
بر صفة ای دغن صفة ککوراعن. سمرت تادق قدره مثلاً. تنتو تادق
عالم این. دان تادق عالم تیدق سبفر. کران تله کیت لیعت ادا.
صفة کسمفر نان یغ واجب کیت مقتهوی دغن تفصیل یأیت
تیکک بلس صفة. یأیت دممول درفد وجود هتک کفد کلام. ایاله قول
یغ راجح.

ادافون صفة معنویة یغ توجه. یأیت کونه ۲ واجب کیت

مقتضوی اتس جالین اجمال جوا، یأیت بکیتی اعتقاد کیت، صفة
معنویة یغ توجه، یأیت کونه ۲ کسموان صفة توهن کران کسموان
ستغه درفد صفة کسمفر نان.

دان تیدق هاروس کیت اعتقاد صفة معنویة یغ توجه بو کن
صفة توهن، کران ای ستغه درفد صفة کسمفر نان، دان سیاف اعتقاد
بکیتو نسچای کافر، والعیاذ بالله.

اتو صفة کسمفر نان یغ واجب کیت مقتضوی اتس جالین
تفصیل دوا فوله صفة جوا، انیله قول یغ مشهور.
انیله تیک بلس اتو دوا فوله صفات:

فر تام وجود صفة نفسیة: ارتبی ادا الله تعالی، دان د کهنه دقکی
دغن ادا الله این، ایاله ادیغ ذاتی، بر معنا ادا الله این ادرندیری ۲، تیدق
منجاد یکندی اوله یغلا این، دان ادا ان فول تیدق براوبه، تیدق مانی،
تیدق هیلغ، تیدق بناس، بهکن ککل سلاملما، دان ادفد سدا کالا،
دان تیدق منربما الله اوله تأدق سکالی ۲.

وجود: ایاله صفة یغ ثبوتیة (تغ) یغ منجوق اتس دیری ذات،
تیا دای لبه (لاین) اتس ذات، دان ماما اکن مکلف بهوا مقتضوی
بهواس الله ایت موجود (یغأدا) سباگی ادیغ تیا دنمفق فد عقل تأدق،
دان تیدق واجب اتس مکلف مقتضوی بهواس وجود لیت
عین ذات، اتو لاین درفد ذات، کران ای ستغه درفد یغ فایه

قد علم اين ،

دان مستحيل لاوانن يايت تادق الله

دليل اد الله تعالى :

اياه مخلوق اين (لاغيث بومي دان لاين) کران کس، وان
نام ممکن، ارتي سبلوم اداڻ فاتوت اد دان فاتوت تادق، دان
افبيل سوده اد، تنتواد ښخ، شادا کندي، دان ښخ مځادا کندي نمان
الله، دان افبيل ښخ مځادا ايت الله تنتوا الله اد، دان تادق الله مستحيل
کدوا قدم ذاتي : صفة سلبية

ارتي سديا کالا اد الله، برمعنا تادق مولا اداڻ، دان تيدق
د کهندقکي دسيني قدم زماني، ارتي لام ماس اتو بوروق، کران
معنا اين مستحيل انس الله، دان مستحيل لاوانن يايت بهارو الله
دليل قدم الله تعالى دان دور :

کالو الله تعالى بهارو، تنتو برحاجة کفد توهن ښکدوا
ښخ منجادي کندي، دان کالو توهن ښکدوا بهارو فول، تنتو برحاجة
کفد توهن ښکتيک ښخ منجادي کندي، کالو بکيني ساتو توهن
کمدین ساتو، نسچاي جادي دور (بر کليليغ) کالو باليق کفد
توهن ښغفر تام مثال سفرت : زید منجادي اکن عمر، دان عمر
منجادي اکن بکر، دان بکر منجادي اکن زید، اتو تسلسل

بر هو بوغ ۲ بر فنجاعن تیدق فغایسن، کالوتروس تیدق بالیق کغد
یشفر تام.

مک دور بر کللیخ دغن تیدق تنتو توهن یشبنر، انوتسلسل
بر هو بوغ ۲ بر فنجاعن تیدق فغایسن، دغن تیدق تنتو توهن
یشبنر، کدوا ۲ ایت مستحیل، دان افیل دوا ۲ این مستحیل، تنف
سدا کالا الله تعالی.

جالن مستحیل دور

کالو بر کللیخ سمرت مثالن، نسچای لازم بر هیفون دوا
یغبر لاوانن، یأیت ترجادی فد زیدتوا دان مودا، دان بر هیفون
این مستحیل، دان افیل بر هیفون این مستحیل، نسچای مستحیل
فول دور.

جالن مستحیل تسلسل

یأیت تسلسل تیدق فغایسن مستحیل، کران توهن سکلین ایت
تنتویغ سوده اد، دان تیغ ۲ یغ سوده اد، تنتو بر بیلغ، دان تیغ
یغبر بیلغ تنتو بر فغایسن.
گتیک بقاء: صفة سلیة

ارنی ککل سلعلما اد الله، بر معنا تیدق فوتس، دان تیدق
بر فغایسن ادا، دان مستحیل لاوانن، یأیت بناس الله.

دليل بقاء

کالوالله بوله بناس تنتو بهاروای، دان بهارو الله مستحیل
 کران تنف سدیان دغن دلیل یغدهولو، دان افییل تنف سدیان،
 نسچای تنف ککلش، دان افییل تنف ککلش، نسچای مستحیل بناس.
 کأمت مخالفتہ للمحوادث : صفة بلية

ارتي تيدق ميروفائي الله تعالى دغن سکل یغ بهارو، ولوساتو
 جالان سکلیغون، کران یغ بهارو بر توغکول یغبر تمفت، دان ذات الله
 تيدق بر توغکول تأدق بر تمفت، دان تيدق ميروفائي دغن بهارو فد
 صفتن، کران صفة بهارو عرض یغ منومفغ جرم بر توغکول، دان
 صفة الله بوکن عرض

دان تيدق، ميروفائي بهارو فدو برواتنن، کران فر بواتن بهارو
 اتس جالان اوسها، دان فر بواتن الله اتس جالان مهادا.

دان کالوترلینتس دهاتي کيت دغن، کالوالله تيدق بر جرم
 بر توغکول، دان تيدق عرض یغ منومفغ دتوغکول، مک سماچم مان
 فول حقیقة ذات الله یغ سبنر، مک هندقله کيت توالق دمکین ایت،
 دغن تيدق تاهو ذات الله ملیشکن الله، دان لمه درود مندافت ایتوله
 فندافت.

دليل مخالفته للحوادث

كالو مپروفائي الله تعالى دغن بهارو تننو الله بهارو قول.
 دان بهارو الله مستحيل، كران الله تله تنف سديا دغن دليل يفتله
 لالو، مك تنف الله تيدق مپروفائي اكن يغب بهارو، دان مستحيل
 لاوانش يايت مپروفائي الله تعالى اكن يغب بهارو.

فرايڻاڻن

افيل داتغ قرآن اتو حديث يشد بري وهم (سالة سڱا) مپروفائي
 الله اكن يغب بهارو، سفرت ,, الرحمن على العرش استوى ,, ارئين
 توهن يغب رحمن داتس عرش تر تيشكي. مك ظاهر اية اين الله
 برفيهق يايت تر تيشكي داتس عرش

مك مذهب سلف (علماء دهوالو) بر کات کامي تيدق فهم
 کهندق فوق تر تيشكي اين، بهکن مقصودن تر سره کفد الله جوا.
 دان مذهب خلف (علماء دبلاکڅ) دتاويل فد مقصود اية اين
 يايت الله ممرنته. دان مميليك عرش.

کليما قيامه بنفسه: صفة سلبية

برديري الله دغن سنديري، ارتي اد الله سنديري ۲. باکين

دوا معنی :

فرتام تيدق بر کهندق الله کفد ذات يغب منومفغ اي فدان
 سفرت منومفغ ورنه فد او مقام کأين.

کدوا تیدق بر کهندق کفد یغ منجادیکندي، بهکن الله له
یغ منجادی اکن سکلین فر کارا.

دان بو کتله مقصودن الله باغون بر دیری بتول سندیری دشن
تأدی یغ مشککتکندي، سمرت یغرسکرافد قهم، دان، مستحیل
لاوانن، یأیت الله بر کهندق کفد ذات یغ منومفغ فدان، اتو
بر کهندق کفد یغ منجادیکندي.

دلیل قیامه بنفسه

یأیت کالوتیدق اد الله سندیری ۲، بهکن بر کهندق کفد ذات
یغ منومفغ، نسچای اداله الله صفة، دان کأدان الله صفة بو کن ذات
مستحیل، کران کالوالله صفة ده، تنتوتیدق بوله لاکی بر صفة دشن
صفة معانی دان صفة معنویة یغلاکی اکنداشخ، کران صفة تیدق
بوله، منومفغ صفة فول، بندیشن سمرت فلیهت کیت تیدق بوله
تومفغ فلیهت فول، بهکن مستی تومفغ ذات یأیت مات، مهاسوچی
الله، منومفغ سمرت این بهکن الله تیدق بر کهندق کفد ذات
یغ منومفغ ای فدان، اتو کالوالله بر کهندق کفد یغ منجادیکندي
تنتوای بهارو، دان بهاروای، مستحیل، کران تله تنف قدم دشن
دلیل یغ دهولو، مک تنفله الله اد سندیری ۲، دان مستحیل لاوانن
یأیت الله بر کهندق کفد ذات یغ منومفغ، اتو یغ منجادیکندي.

کأنم وحدانية صفة سلبية

کأنا الله ارتي الله اسا توغکل. دان فدان تیکت بهاگي :-
 فرتام توغکل فد ذاتن. کدواتوغکل فد صفتن. کتیکت توغکل
 فد فرواتتن.

توغکل فد ذاتن دوا بهاگي فول

1 ذاتن تیدق برسوسون تیدق بر کافوه هتک بوله بر بله باگي
 بر سلاهن ذات مخلوق برسوسون بر کافوه بوله بر بله باگي
 دان برسوسون بر کافوه انيله دنام کم متصل فد ذات.

2 ذاتن تیدق بر بیلغ دوا تیکت. دان بر بیلغ ذاتن انيله دنما کن
 کم منفصل فد ذات.

دان واجب باگي الله توغکل فد ذاتن. تر نفيله ارتي تادقله فد تو هن
 دوا ۲ کم ایت. یعنی کم متصل اتو کم منفصل فد ذاتن ایت.

توغکل فد صفتن دوا بهاگي فول

1 تیف ۲ صفات الله ایت ساتو ۲، قدرة ساتو، ارادة ساتو، هتکا اخر
 دان بر بیلغ ۲ صفات این. سمرت قدرة دوا، ارادة دوا هتک
 اخر دنام کم متصل فد صفات.

2 تیدق پیر و فائتي صفة مخلوق دغن ساتو صفة در فد صفات الله
 دان مپ و فائتي صفة مخلوق دغن صفة الله انيله دنام کم منفصل
 فد صفات.

دان واجب باکی الله تو عکمل فد صفاتش، تر نفیله ار تی تأدقله
فد دوا کم متصل دان منفصل فد صفات این.
تو عکمل فد فر بواتن دوا بها کی فول

1 فر بواتن الله تیدق بر سکرتو تیدق بر موافقه دغن یثلاین
در فد مخلوقن دان بر سکوتو دغن یثلاین دنام اکن کم
متصل فد فر بواتن.

2 فر بواتن الله اتس جالن مقادا، دان تأدق باکی یثلاین در فد
مخلوق ساتو فر بواتن اتس جالن مقادا، بهکن جالن اختیار
دان اوسها جوا.

دان اذ فر بواتن یثلاین در فد مخلوق اتس جالن مقادا، دنام
هم منفصل فد فر بواتن.

دان واجب باکی الله تو عکمل فد فر بواتن، تر نفیله ار تی تأدقله
فد توهن دوا کم متصل دان منفصل فد فر بواتن این.
دان مستحیل لا وائن یا بیت تیدق اما، تیدق تو عکمل فد سکل
ترسبوت ایت.

دلیل کاسان الله

کالو بر یبلغ، اد کالاموافقه فد منجادی، اتو متادق اکن
سوات، اتو بر سلاهن ۲ فد کدوان، مک لازم در فدایت له، کالولمه

بکیتو تنوتو هون ایت اسا دان بیلا اسانتو مستحیل بریبلخ

کتوجه قدرة صفة معاني

کواس اتوفشکواس الله یایت صفة یغ سدیا اداں فد ذات

الله تعالی یغ دغندي دافت مغادا تیغ ۲ ممکن دان متادقکندي

میتولی کهندقن دان مستحیل لاوش یایت له الله

دان قدرة این ادباکین بیراف تعلق برمول تعلق قدرة ایت

یایت منتوت صفة ارتي بکرجا صفة قدرة اکن فکر جانش لاین

درفد اد قدرة ذات الله سماچم انيله قیاس تعلق فد صفة یغلاين

دان تادق تعلق ۲ ملینکن باکی صفة معاني جوا دان تا واجب

مغتهوي بیراف تعلق این کران اي ستقه درفد فرکارا یغ فایه

فد تلم این

دان تعلق قدرة کفد ممکن یغ هاروس جوا دان تیدق تعلق اي

کفد یغ واجب دان کفد یغ مستحیل دان تیدق بوله دکات توهن

له درفد تعلق کفد کدوان

قدرة توجه تعلق

1 تعلق صلوحی قدیم یایت فاتوت قدرة فد ازل باکی مغادا

سوات دان متادقکندي فد وقت امکان (بوله اد بوله تادق)

2 تعلق تنجیزی حادث دان معنا تنجیزی ایت ملولوسکن

کهندقی، کران دلولوس کهندقی دغن قدرة اکن بارغیغ
دنتو دغن ارادة فد ازل، یایت تعلق قدرة دغن مشادا ممکن
کمدین درفد عدم (تأدق یثدهولو)

3 تعلق تنجیزی حادث جوکک یایت تعلق قدرة دغن متأدقکن
ممکن کمدین درفد ادا.

4 تعلق تنجیزی حادث جوکک یایت تعلق قدرة دغن
مشادا کندی، کران ممیشکیت درفد قبور.

5 تعلق قبضة (ممکن دالم کشکن کهندقی الله یایت تعلق قدرة
دغن بر ککالان تأدق ممکن فد وقت امکان ادا دهولو
درفد ادا.

6 قبضة جوکک یایت تعلق قدرة دغن بر ککالان اد ممکن
کمدین درفد تأدق.

7 تعلق قبضة جوکک یایت تعلق قدرة دغن بر ککالان تأدق
ممکن کمدین درفد ادا. دان مقصود دغن قبضة این کشکم
یایت بهواسن ممکن دالم کشکم ارادة قدرة الله کالو
دکهندقی الله فد یشتأدق نسچای د ککل اکن ممکن ایت
اتس تأدق، اتو فد بندا یثأد د ککل اتس ادا، دان کالو
دکهندقی نسچای دادا کن ممکن فد یغفر تام، اتو دهیلغ

در فدا دان فد بشکدوا .

دلیل قدرت

کالا الله له، تننو تأدق مخلوق این، دان تأدق مخلوق تأسبنر،
کران کیت تله لیعت ادا، دان منکل تنف الله اد قدرت نسچای
مستحیل لمهن .

کلافن اراده صفة معانی

کهندق الله اتو شککهندق الله، ارتي اف ۲ یغبر لا کودالم عالم
کسموان دغن رنهین دان شهجاسقلیشن، بو کنله معنی کهندق
این بر حاجة، کران معنی این مستحیل اتس الله.

دان اراده این ایاله صفة یغ سدا اد فذات الله، یغ مننتوا کندي
دغن سته بارغیش هاروس اتس، یغبر تننغ دغن علمون، سمرت
دتننوفد سدا کالادغن اد اتو تأدق، اتودغن فوتیه اتوهیتم، اتو

دغن فنجش اتو فندیق اتولاین ۲

تعلق اراده

دان تعلق اراده این سمرت تعلق قدرت دهواو جوگک، یایت
تعلق فدیف ۲ ممکن، تنافی تعلق قدرت ایت تعلق مغادا، دان تعلق
اراده این تعلق مننتو، مک تیدق تعلق کدوان دغن یغ مستحیل
دان یغ واجب، بهکت تعلق دغن ممکن یغ هاروس جوا.

دان تعلق اوله اراده فول اكن يغ بآيك دان يغ جاهت باكي
 شورغ گران كدواد كئا كن ممكن، تنافي تيدق بوله كيت بشاكن
 ككجين دان كجهاتن كفدا لله، ملينكن مقام مشا جرجوا، بر سلاهن
 معتزله بر كات اراده الله تيدق تعلق دغن يغ جاهت دان يغ كجي
 باكي شورغ.

بر دليل فد كجهاتن دغن اراده

تيدق هاروس باكي شورغ بر دليل دغن كئا تيف ۲ معصية
 دان كجهاتن كسموا دغن كهندق الله سبلوم كرج معصية، سفاي
 اي هندق بوات معصية، اتو كمدين درفد كرج معصية، كا الو قصد
 هندق لاري درفد حد اتو تغزير.

ادافون بر دليل دغن دمكين، گران منكه چرچا اورغ كاتسن
 مك هاروس اي.

دان برفكغ دغن دليل يغ كجي اين باقى جاتوه داتس مانسي،
 استيميو اراج ۲ دان فميسر تشكل هندق مظالم اكن اورغ، اتو هندق
 برزنا، دان شك مريكنيت اكن نفس درفد مر ك دان سقسا
 الله كاتسن، دان جك مپرتائي دليل اين دغن محلالكن او مقام
 ظالم دان زنا، مك تيدق شك فد كفر نعوذ بالله من ذلك.

تيدق هاروس رضا اتو واجب رضا دغن معصية

دان تله معلوم معصية دتکه اوله الله، مک تيدق هاروس کيت
 رضا ديرى کيت دان اورغ لاین جاتوه کدالم معصية، جکلو
 معصية ايت د کهندکي اوله الله سکليفون، کران رضا دغن معصية
 ايت معصية فول.

دان تله معلوم معصية دان کجهاتن ايت د کهندکي اوله الله،
 مک واجب کيت رضا اقبيل تله جاتوه کاتس ديرى کيت، کران
 رضا اکن حکوم الله ايت واجب، تنافي واجب توبه

مستحيل اد سوات دغن تأدق کهندق الله

مستحيل لاوان ارادة، یايت اد سوات دغن تأ کهندق الله دان
 تأ شهجاش، سورت اد سوات دغن ترکاکه، اتو دغن لالي، اتو
 دغن ترلوقا.

اد سوات دغن تعليل

مستحيل جوکک اد سوات دغن تعليل (کران) دان یغ اد دغن
 تعليل این، منکل اد علته او مقام کرق انق جاري نسچاي کرق
 چينچين دغن تأدق سوات يالاین.

اد سوات دغن طبيعة

مستحيل جوکک اد سوات دغن طبيعة، مک یغ اد دغن طبيعة

او مقام فانس افي فد مشهاغوس، د شرط فدان دوا فر کارا فر نام
اد شرط مینتوه او مقام افي دغن او مقام کاین، کدوا تادق فر کارا
یغ منکه درفد مشهاغوس سفت یاسه

مک الله منجادي اکن سوات تیدق دغن علمه دان طبیعه این
بهکن که موا فر بو اتن الله دغن اد کهندق دان مشه جان.

حکومن الله فد اعتقاد مانسی

بارغسیاف اعتقاد علمه سندیري او مقام کرق اتق جاري ممبری
بکس فد بر کرق چینچین دغن تیدق اراده دان قدرة درفد الله، اتو
طبیعه سندیري او مقام فانس افي یغ ممبری بکس فد مشهاغوس
دغن تیدق قدرة اراده درفد الله، مک تیدق خلاف فد کفرن.

بارغسیاف اعتقاد یغ ممبری بکس فد او مقام مشهاغوس ایاله
قوة فانس افي یغ الله له منجادي فانس فدان، مک اورغ ایت فاسق،
لاکي مبتدع (یغ مریشکه ۲) دان فد کفرن خلاف، دان یغ راجحن
تیدق کفر.

دان جادي فاسق لاکي مبتدع قد کفرن خلاف دان یغ راجحن
تیدق کفر جوک، اورغ یغ اعتقاد مانسی لسه یغ ممبری بکس فد
فر بو اتن دغن قدرة الله یغ منجادي فد توبه اورغ ایت.

بارغسیاف اعتقاد الله جوا یغ ممبری بکس، تنافي فد عقل بر لازم

لازمین انتارا سبب یغ عاری، اومقام افي دان انتارا یغ میر تائین
 اومقام کاین دان تیدق بوله میلاهی، یعنی اقبیل کاین دما کن
 اوله افي تمتوتربا کر تیدق بوله میلاهی، تنافی اعتقاد ای الله جوا
 یغ ممبری بکس دغن تربا گرایت، مک اورغ این جاهل دغن حقیقه
 حکم عاری، دان تر کادغ مباحوا کفد کفرن.

اعتقاد یغ سبب

بارغسیاف اعتقاد بهاروسکل سبب اومقام ما کن ناسی، دان
 تاجم فیسو دان فانس افي، دان اعتقاد ای بهواسن علة دان طبیعه
 دان قوه یشدجادی الله قدان، کسموان تیدق ممبری بکس، دان
 بوله میلاهی، سمرت ددافتکن سبب اومقام ما کن ناسی، دان
 تیدق دافت مسبب بایت کیخ، هان یغ ممبری بکس فد کیخ الله جوا،
 مک انیله اورغ موءمن یغ سبب یشدافت کلفاسن درفد عذاب الله،
 دغن کر نیانن.

ازاده سوروه رضا دان علم

سوروه رضا دان علم لاین درفد اراده دسیسی اهل السنة،
 سکلین تر بهاگی کفد امفت :-

1 برهمقون مشهندقکی سوروه دان رضا الله دغن سوات، سمرت
 ایمان ابوبکر مک الله مشهندقکی برایمان ابوبکرایت، دان

سوروه دغنن دان رضا دغنن دان مشتهوي.

2 الله تيدق مشهندقكي، تيدق سوروه دان تيدق رضا، مغرة كفر
ابو بكر، مك كفرن الله تيدق مشهندقكي، تيدق سوروه دان
تيدق رضا دان الله مشتهوي

3 الله مشهندقكي تنافي تيدق سوروه دان تيدق رضا مغرت كفر
قرعون، مك كفرن الله مشهندقكي تنافي تيدق سوروه دان تيدق
رضا دغنن كفرن دان الله مشتهوي.

4 الله سوروه دان رضا تنافي تيدق مشهندقكي، مغرت ايمان فرعون
مك الله سوروه دان رضا دغنن بر ايمانن دان مشتهوي تنافي الله تيدق
مشهندقكي، سبب ايت تيدق جادي بر ايمانن

كامفت ۲ ابن الله تاهو حكستن، تيدق بويه دتانا اكن
فر كارايغ اي بوات، دان رضا ايت لازم باكي سوروه، ار تي تيف ۲
فر كارا الله سوروه، تنف الله رضا.

دليل اراده

كالو تادق ارادة نسچاي اداله الله له، كران عقل كيت ادقده
مستي تردهولو اذ ارادة، دان كالو الله له تننو تادق عالم اين دان
دمكين ايت تيدق سبئر، كران عالم كيت ليته ادا، مك تنف
الله ادا قدرة، دان منكل ادا قدرة تننو ارادة دان منكل ارادة

مستحيل له لاوانن يأت ادسوات دغن تا كهندقن

كسميلن علم: صفة معاني

ارتي متهوي دغن فتهوان الله، يأت صفة يغ سدبا ادا ن فذات
الله يغ پاتا دان ترغ دغندی سکلین فر کارا سکیرا ۲ برنتش دغن
فر کارا ایت فدادا دان تأدقن، اتوفنجغ دان فیندیقن دان لاین ۲
دان الله متهوي اکن يغ دهواو دان يغ کمدين دان
يغ سکارغ دغن علمون يغ ساتو، دان متهوي سکلین فر کارا دالم
بومي دان لاغیة درفدبراف بیجی فاسیردان داو ن کایو، هشک
سوات يغ سمبوبي، دان متهوي بارغیغ ترلینتس دهانی مانسی
دان يغ ادا دان يغ تأدق.

دان متهوي اکن يغ واجب فذاتن دان صفاتن دان
متهوي اکن يغ مستحيل، سمرت تأدق شریک باکین، دان
سکل يغ هاروس سمرت متهوي سکلین مخلوقن يغ تله جادی
دان يغ تیدق دجادی سباکی تاهو جرت (تروس ترغ) تیدق
سامر ۲ دان باکی علم ساتو تعلق جوا ایاله تعلق تنجیزی قدیم
یأت الله تاهو فد ازل اکن سکل فر کارا هشک تیدق کسوداهن
باکین، سمرت کمالات الله دان اهل شرکا دان لاین ۲ دان
مستحيل لاوانن یأت جهل اتو تأدق فتهوان.

دلیل علم الله

کالو الله جاهل نسچاي تأدق مشهندقکي، دان بآیت مستحیل
 کران تله تنف ادا مشهندقکي الله دغن دلیل یغ دهلو، مک
 تنف ادعلم الله دان منکل الله ادا علم مستحیل جاهلن اتو تأدق
 فشتهوانن.

کسفوا له حیاة: صفة معاني

ارتي هیدوف اتو فشهیدوف الله، بآیت صفة یغ سديا ادا ن فد
 ذات الله یغ مشصح دان مبینر عقل کیت بهواس دغن حیاة این بولیه
 ادا بر صفة دغن صفات علم دان صفة ۲ لاین دان تیدق هیدوف الله
 دغن پاوا ولوپاوا یغ قدیم سکالیفون، دان صفة حیاة تیدق تعلق،
 دغن سوات کران حیاة این بو کن صفة یغ ممبري بکس دغن مشادا
 دان متأدق، دان بو کن صفة ممبرو کاسفرت علم سمع بصر دان
 بو کن صفة فننجوق سفرت کلام دان مستحیل لاونن بآیت الله ماتي.

دلیل حیاة

کالو الله ماتي تنتو تیدق کواس دان تیدق مشهندقکي دان تیدق
 مشتهوي بآیت مستحیل کران تله تنف سکلین ایت دغن دلیل
 یغ دهلو، مک تنف الله ادهیدوف، دان منکل الله هیدوف مستحیل
 لاونن بآیت الله ماتي.

کسبلس سمع: صفة معاني

ارتی مندغر اتو فندغر الله. یأیت صفة یغ سديا اداڻ فد ذات الله یغ
دغندي مندغر تربو کادان ترغ تیف ۲ فر کارا درقد ذات دان ورنه
دان سوارا دان تیدق سوارا دان لاین ۲

دان تعلق سمع بکیتو جوکک بصر تعلق انکشاف نامن ارتی
تربو کاترغ دان پاتا ساکن ۲. تاهودغن علم سمرت اکن داتغ
برمعناں الله تعالی سديا مندغر دان پاتا تربو کا ترغ دغن
صفة فندغر اکن سکلین فر کارا یغ سديا اداڻ، دان یغ بهارو اداڻ
سام ادفر کارا ایت ادسوارا دان تیدق، سمرت ذات سوات ورنه
فانس، سجوق دان لاین، مک کسموان الله مندغر ترغ پاتا دغن صفة
فدغرث دان تیدقله مندغر ترغ الله دغن تلیغا دان مستحیل لاونن
یأیت تولی

دلیل سمع

کالو الله تیدق مندغر تنتو تولی. مک تولی صفة ککوراعن، دان
ککوراعن الله مستحیل، مک تنقله الله سمع، دان مستحیل لاونن
یأیت تولی

کدوابلس بصر: صفة معاني

ارتی ملیه اتو فغلیهت الله. یأیت صفة یغ سديا اداڻ فد ذات الله

يغ دغندياله مليه ترغ پاتا تربو کاسکلمين فر کارايغ رديا اداڻ، دان
 يغ بهارو اداڻ، درغد ذات دان ورنا دان سوارا دان فانس سجون
 دان لاين

مک کسموان الله مليه دان ترغ پاتا تربو کا دغن صفة فغليهتن
 دان بو کنله الله مليه دغن مات، دان مستحيل لاونئ يايت بوت.

دليل بصر

کالوتيدق بر صفة دغن صفة مليه تنتو بر صفة دغن بوت، مک بوت
 صفة ککور اغن، دان ککور اغن اتس الله مستحيل، مک تتف
 باکي الله مليه دان مستحيل لاونئ يايت بوت

تعلق سمع بصر دان علم

تيک ۲ اين تعلق انکشاف ارتي ترغ پاتا تربو کا
 دان واجب کيت اعتقاد بهواسن ترغ پاتا تربو کا فد تيک ۲
 اين بر لاين ۲ يايت ترغ مندغر دغن صفة فندغر، دان ترغ بصر دغن
 صفة فغليه دان ترغ علم دغن صفة علمون.

ادفون تعلق کلام تعلق دلالة نامن، ارتي مننجوق.

سمع بصراين تيک تعلق

(1) تعلق تنجيزي قدیم

يايت تعلق پاتا دان ترغ کدوان دغن ذات الله دان صفاتن.

ارتی پاتا دان ترغ کدواں فدس دیا کلا ا کن ذاتن دان صفاتن.

(2) تعلق صلوصی قدیم

تعلق پاتا ترغ کدواں دغن مخلوق دھولو درفدادان.

(3) تعلق تنجیزی حادث

تعلق پاتا ترغ کدواں دغن مخلوق کم دین درفدادان دان

فوتس ترغ دان پاتا کدواں کم دین تادقن دان بناسن.

کتیک بلس کلام: صفة معانی

ارتی بر کات ۲ اتوفکات الله یأیت صفة یغ سدیا ادان فد ذات

الله یغ بو کن درفد جنس حروف دان بو کن درفد جنس سوارادان

بو کن فر کستان لفظی، دان تسیدق تردهولو تر کم دین، دان

تیدق لاین ۲ لاکی درفد صفة یغ بهارو دان دغن کلام منجوق

فر کارا یغ واجب سمرت انا الله لا اله الا هو ارتی ا کو الله تیاد

توهن ملینکن ا کو، دان یغ مستحیل سمرت ان الله ثالث ثلاثة ارتی

بهواس الله یغ تیک درفد تیک، دان یغ هاروس سمرت والله خلقکم

وماته ملون، ارتی الله منجاد یکن کامو دان بارغیغ کامو فر بوات

دان مستحیل لاونن یأیت یسنو اتو بر حروف بر سوارادان

امقامن کالوهندق بند یغ سفای موده فهم یأیت اد باکی کیت

صفة فکات یأیت مولیق اتق لیدهن کالوروسق، نسچای یسومک

قد توهن صفة فكيات جوکک تنافي توهن مخالفته دشن کیت یایت

قد توهن صفة دذاتین دان قد کیت عرض منومفتح جرم.

دان تعلق کلام منجوقن اکن یغ واجب دان یغ مستعیل دان یغ

هاروس سمرت علم جوکک تنافي تعلق علم بکیتو جوکک تعلق

سمع دان بصر تعلق انکشاف (پاتادان ترغ) دان تعلق کلام

تعلق دلالة (منجوق) سمرت دهواو.

تعلق کلام نیمکک بهاکی :-

1 تعلق تنجیزی قدیم یایت تعلق کلام ارتبی منجوقن

کفدلاین درفد سوروه دان تکه، اتو کفد سوروه دان

تکه، تنافي تیدق دشرط اد یشد سوروه دان یشد تکه.

2 صلوصی قدیم تعلق کلام ارتبی منجوقن کفد سوروه

دان تکه، تنافي دشرط اد یشد سوروه دان یشد تکه سلوم

درفد اد کدوان.

3 تنجیزی حادث تعلق کلام ارتبی منجوقن کفد سوروه

دان تکه، تنافي دشرط اد یشد سوروه دان یشد تکه کمدین

درفد اد کدوان.

دلیل کلام دشن فرمان

و کلم الله موسی تکلیما

سباکي بر کات ۲، بر معنا مشهیلخ الله اکن دیندیغ درقدنبي موسی
دان ممفردغر دان متنجوق اکندی اکن کلامن یغ قدیم، تیدق
مقصودن بر کات ۲ الله دغن فر کتان کمدين ديم اي، اتومقصودن
بر تيته الله اکن نبي موسی سباکي تيتهن یغدفهمکن مقصودن

دلیل کلام یغ عقلی

کالوالله تیدق بر کات ۲ تنتوای بیسو دان بیسو ککوراعن،
دان ککوراعن الله مستحیل، مک ثابتله کلامن دان مستحیل لاونن
یا بیت بیسو.

محفة نفسیة

ساتوجوایات وجود ارتي ادایت دبغسا کن کفدیری ذات
دان تیدق بر چرای اي دغن ذات.

صفات سلبیة

صفات یغ دبغسا کفدنفی، ارتي تیدق اتو تأدق یا بیت ایما:
1. قدم، 2. بقاء، 3. مخالفته للحوادث، 4. قیامه بنفسه، 5. وحدانية.

جالن نفی

1. قدم مدیا ارتي تأدق فرمولان ادا.
2. بقاء ککل ارتي تیدق فقهایسن ادا.
3. مخالفته للحوادث ارتي تیدق میروفائی بهارو.

- 4 قیامه بنفسه ار تی تیدق بر کهندق کفدیخ منجادیکندی
 اتو تیدق بر کهندق کفد ذات یغ منومفغ الله فدان.
 5 وحدانیه ار تی تیدق بر بیلمغ ذات الله اتو تیدق برسوسون
 بر کافوه ذاتن.

صفات معانی

براف فر کارا معنی او مقام قدریثا فد ذات الله، یأیت توجه:
 1. قدرة، 2. ارادة، 3. علم، 4. حیاة، 5. سمع، 6. بصر، 7. کلام.

صفات معنویة خلاف دوا قول

1 صفات یغ تیدق لبه اتس معانی، هان امر اعتباری، ار تی
 فر کارا یغ ثابت فد فیکیران جوا، دان تیدق دافت دلیهت دغن
 مات، یأیت قول علماء یغ منافیکن احوال، انیله قول یغ راجح،
 ایاله قول امام اشعری، مک اتس قول این صفات توهن یغ واجب
 کیت مشتهوی جالان تفصیل تیمکک بلس جوا، یأیت دري وجود
 هشکک کلام، دان یغ باقی بکینی جوا کیت اعتقاد، یأیت صفات
 معنویة یغ توجه ایاله صفات کسمفر نان باکی الله، انیله مقصود
 واجب کیت تاهو دغن اجمال.

2 صفات معنویة: ایاله صفات یغ لبه اتس معانی، (لاین
 در فدان) یعنی تحقق دیرین، یأیت قول علماء یغ مشابکتن احوال،

انيله قول يغ مشهور سكارغ اين، اياه قول قاضي دان امام
الحرمين دان شيخ سنوسي دالم متن ام اليراهيم. مك اتس قول
اين صفات يغ واجب كيت مقتهوي اتس جالن تفصيل دوا فوله.
دغن دتمبه اكن توجه صفات معنوية اين اتس 13 يقدهواو.

صفة معنوية يغ توجه

1 كونه قادرا: كأدأئن يغ كواس ارتي اد قدرة فد ذات
الله اتس قول فرتام، اتوفر تمباتن قدرة دغن ذات الله، يأت كلا كوان
يغ منتهي دانتارا موجود (يقاد) دان معدوم (يقتادق) فد قول
يشكدوا. دان مستحيل كأدأئن يغ له.

2 كونه مريدا: كأدأئن يغ مشهندقكي ارتي اد ارادة فد
ذات الله اتس قول فرتام، اتوفر تمباتن ارادة دغن ذاتن اتس
قول يشكدوا. دان مستحيل كأدأئن اد سوات دغن تيدق كهندقن.
3 كونه عالما: كأدأئن يغ مقتهوي ارتي اد علم فد ذات
الله اتس قول فرتام، اتوفر تمباتن علم دغن ذاتن اتس قول يشكدوا.
دان مستحيل كأدأئن يغ جاهل.

4 كونه حيا: كأدأئن يغ هيدوف ارتي اد حياة فد ذات
الله اتس قول فرتام، اتوفر تمباتن حياة دغن ذاتن اتس قول يشكدوا
دان مستحيل كأدأئن يغ ماتي.

5 کونه سمیعاً: کأدأئن یغ مندشر اوتی اد سمع قد ذات الله
انس قول فرتام، اتوفر تمباتن علم دغن ذاتن اتس قول یشکدوا،
دان مستحیل کأدأئن یغ تولی.

6 کونه بصیراً: کأدأئن یغ ملیهت، اوتی اد بصر قد ذات الله
انس قول یغ فرتام، اتوفر تمباتن بصر دغن ذاتن اتس قول یشکدوا،
دان مستحیل کأدأئن یغ بوتأ.

7 کونه متکلماً: کأدأئن یغ برکات ۲ اوتی اد کلام قد
ذات الله اتس قول فرتام، اتوفر تمباتن کلام دغن ذاتن اتس قول
یشکدوا. دان مستحیل کأدأئن یغ بیسو.

دلیل ۲ صفة معنویة

دلیل ۲ ثابت صفات معنویة یغ توجه ایت، دان دلیل استحالة
لاونن، ایاله دلیل ۲ صفات معانی دان استحالة لاونن یغتر دهولوا،
ارنی دلیل کونه قادرا ایاله دلیل قدرة بکیتوله هشکث اخر.

فنجکان

کتهوی اولهم بهواس کونه قادرا هشکث اخرن ثابت سکلین
دغن تیدق خلاف، کران سکلین متغه درقد صفة کسمفرنأن، مک
واجب ای باکی الله دغن اجماع اتس مذهب اهل السنة دان معتزلة
دان علماء یغ مشابتهن احوال دان علماء منافیکندی، دان یغ خلافتن

مفرت ترسبوت فد صفات معنویۃ خلاف دوا قول دھولوۃ تأمل

نفیکن احوال

مک افبیل کیت تلہ فرہاتی فد خلاف ترسبوت، مک معنی
نفیکن احوال، اتوانکار کنڈی ایالہ، انکار لبھن صفات معنویۃ
انس معانی، اتوانکار تحقّق، تیادالہ معنائ مریکشیت انکار
کأدأنش یغ کواس مثلاً درفد اصلن سرت مشابہتکن اللہ لہ، مک
تیدق شک مریکشیت فد کافر، ادافون انکار كأدأنش یغ کواس
سرت مشابہتکن ککواسان باکی اللہ مک یأیت تیاد کافر، کران
کونہ قادرا الخ ایت ستغہ درفد صفات کسمفرنان، تنافی تیدق
واجب کیت مگتھو یکندی دغن تفصیل جوا.

اورغیش تا بتول اعتقاد

دان جادی کافر اورغیش اعتقاد تأدق صفۃ نفسیۃ یأیت وجود
اتواعتماد تأدق ساتودرفد صفات سلبیۃ اتواعتماد ای اکن بہارو
صفات سلبیۃ اتو، خلوقن، اتو شک ای ادا کہ صفات توهن این
سدیا اتو بہارو، اتو تیدق تاہو فدان.

دان تیدق جادی کافر معتزلہ یغ برکات مریکشیت، تیاد باکی
اللہ صفات، معانی، بہکن اللہ تعالیٰ کواس دغن ذاتن بر کھندق دغن
ذاتن، بہکن جادی فاسق دان مبتدع جوا، ملینکن جک ای

اعتقاد تأدیق باکبی الله صفات معانی سقرت قدرة مثلا دان اعتقاد
اکن ثابت لا ونش یایت لمة الله، مک جادی کافر ای والعیاذ بالله.

صفة ادراك

دان منجانی قول قاضی دان امام الحرمین اکن بهواسن
ادلاکبی صفات توهن یایت صفة ادراك، ارثی مندافت، یایت صفة
یغ سديا اداث فد ذات الله تعالی مندافت الله دغن صفة این اکن
سکل یغد سنتوه دان یغد چیوم دان یغد کچف، دغن کتیا دان
برهو بوغ دغن یغترسبوت، دان کات قیل ددافت دغن دی اکن
سکل یغ موجود جوا، دان مستحیل لا ونش یایت کتیا دان مندافت.

صفة تکوین

دان منجانی ماتریدیة، اکن ادلاکبی صفة الله یغد نام دغن
صفة تکوین ارثی مشادا، یایت صفة یغ سديا اداث فد ذات
الله یغ دغن دی مقادا اکن سوات دان متأدیق اکندی، تنافی کالو
تعلق دغن مشادا دنام اکن ایجاد، ارثی مشادا، دان کالو تعلق
دغن متأدیق، دنام اکن اعدام ارثی متأدیق، دان کالو تعلق دغن
مشهیدوف دنام اکن احیاء ارثی مشهیدوف، دان بکیتوله قیاس.
دان اشاعره برکات تأدیق باکبی الله صفة تکوین این، بهکن
یغترسبوت درفد ایجاد دان اعدام الخ تعلق تنجیزی حادث

باکي قدرة جوا. دان مستحيل لاونش یايت تأدق صفة مشادا.

صفة معنوية باکي دواصفة ادراك دان تکوين

برکات ستغه علماء محققين یغ متأخرين، اقبيل تله ثابت باکي
الله صفة ادراك دان صفة تکوين. مک یغترابه همفیر دتمبه فول
صفة معنوية باکي کدوان، یايت فرتام کونه تعالی مدرکا، ارتي
کأدان الله تعالی یغ مندافتکن، یعنی اذصفة ادراك فد ذات الله،
دان مستحيل لاونش یايت تأدق صفة ادراك فد ذات الله کدوا
کونه تعالی مکونا. ارتي كأدان الله تعالی یغ مشادا، یعنی
اذصفة تکوين فد ذات الله. دان مستحيل لاونش یايت تأدق
صفة تکوين فد ذات الله.

هاروس باکي الله

یايت تنتو ساله ساتو درفد ممبواتکن اف ۲ ممکن، اتوتنتو
منیشکلکندي، ادا فون ساله ساتو دغن تیدق تنتو، مک یايت
واجب اتو برهیمفون ممبوات دان منیشکل اتو تیدق کدوان،
مک یايت مستحيل.

دلیل هاروس

کالو واجب الله فریوات سوات درفد ممکنات، اتو واجب الله
منیشکلکندي، نسچاي ترئو کرله ممکن یغ هاروس ایت جادي

واجب، اتوجادي مستحيل، دان تر تو کر ايت مستحيل.

صلاح دان اصلح

دان دهم در فدا تعريف هاروس ايت، به واسطه الله تيدق واجب
اتس ممفربواتکن سوات در فدا ممکنات، دان سغه در فدا صلاح
ارتي يشأيك باکي همب، دان اصلاح ارتي يشأيه بأيك باکين
بر سلاهن باکي معتزلة مریکثيت بر کات واجب اتس الله
ممفربواتکن صلاح دان اصلح باکي همبان.

مثال کدوان سفرت بری اي اکن مکانن يش تيدق سدق
دنامکن صلاح، دان بري اي اکن مکانن يش سدق ۲ دنامکن
اصلح، دان کات قيل کدوان فر کارا يش ساتو.

ملنتيقکن رسل ۲ دان ممفرايهت الله اکن ذاتن

دان بر کات معتزلة واجب اتس الله بمبشکيتکن دان ملنتيقکن
رسل ۲ عليهم الصلاة والسلام.

مک يش سبنرکيت اعتقاد هاروس جوا باکي الله نمبشکيتکن
سکل رسل ۲.

دان بر کات معتزلة تيدق ممفرايهت الله اکن ذاتن دالم اخره
مک يش سبنرکيت اعتقاد هاروس جوا الله ممفرايهت ذاتن يش
مهاتيشکي باکي اورغ مومنون دالم اخره دشن تياد کيفية.

ادافون دالم :نيا، مک تيدق جاتود باکي رشورغ مليهت اي
 اکن الله دغن مات کفلا دالم جاگت دغن تيدق کيفيه، ملينکن
 نبي کيت محمد صلى الله عليه وسلم جوا فد مالم، عراج دافت
 مليهت اکن الله دغن يفتري سبوت، دان بارغب ياف مندعوی مليهت
 الله دالم جاگت فد دنيا لاین درفد نبي صلى الله عليه وسلم، مک
 تباد شک فد کفرش.

مليهت اکن الله دالم تيدور

تيدق خلاف علماء فد دافت مليهت اکن الله دالم تيدور
 دان جاتوهش کالودافت مليهت اکندي دغن جان مخالفة، مک
 ايا له الله، دان کالو تيدق سفرت مليهت کندي دغن روف مانسي
 مک بوکن اي الله، بهکن مثال يغ منجادي اوله الله دالم ^{pada} هاتي
 مانسي يغ، مليهت جوا.

دان تله دتبا اکن ستهه اورغ صوفی يغ مندعوی اي اکن
 مليهت الله دالم تيدورث، بتاف اشکوليهت کندي، مک منجواب
 اي تر فال يغ، فلييهت مات کوفد هاتيکو، مک جاديله اکوفعليهاتن
 مک مليهت اکواکن يغ تيدق اومفماش سوات

سکلين فر بواتن مانسي

دان ستهه درفد نمکنات سکل فر بواتن مانسي يغ اختباره.

يك فدان خلاف تيك مذهب :

1 مذهب اهل السنة انيله اعتقاد كيت، يأت سكليين
فربواتن مانسي يغ اختيارى الله له منجادي، دان مانسي
اوسها جوا.

2 مذهب جبرية: سكليين فربواتن مانسي دكراسي، ارتي
مشيكوت قدرة الله جوا، سمرت بواو يشتر كنتوغ داتس
هوى مشيكوت اي اكن اعين يغ برتيوفن، دان نادق
باكي مانسي اوسها سكالى ۲.

3 مذهب معتزلة: سكليين فربواتن مانسي يغ اختيارى
مانسي سندريله منجادين دغج قدرة الله يغج جادي فد
ديرين.

دان مذهب اهل السنة فرتشن، يأت مانسي اوسها، دان الله
يغ منجادي، اياه يغ كلوار انتارا داره يأت جبرية، دان تاهي،
يأت معتزلة، حال كأدان مذهب اهل السنة سوسو يغ برسيه.

واجب باكي رسول امفت فركارا

1 صدق: ارتي بنر سكلين فركتان مريكتيت، دان معنى برايت
بربتوان دغن حق سبئر، دان واجب كيت اعتقاد مريكتيت
بنر فدعوى جادي رسل دان جادي نبي، دان بنر سكلين

فرکارا یغ مریکښت مېمفي کفد کیت، دان بنر فد سکل
فرخبران مریکښت درود فرکارا یغ غائب، سمرت اي چریتا
فرخبران اتیاء دهولو، دان فرخبران قیامة، شرک نراک دان
لأین ۲، دان کالو سلو وراسکلیفون. دان مستحیل لا ونش یأیت دوستا.

دلیل صدق

کالو دوستا مریکښت، نسچاي دوستا فول خبر الله، کران
الله تله بري کفد رسل ۱۲ کن معجزة یغ سئوله الله له فرمان، تله
بنر همبا کو (رسل ۲) یغ ادمعجزة، بهواس اي رسول کو، دان
دوستا رسول فد خبر الله ایت مستحیل. مک تتفله ثابت بنر
مریکښت، مک افییل تتف بنر مریکښت مستحیل له دوستان.
2 امانه: ار تي کفر چیان، دان معنائ تیدق مشرجا سکالي ۱۲ کن
سکل یهدتکه، دان جک مکروه دان خلاف اولی سکلیفون،
فد ظاهر دان باطن، وقت کچیل دان وقت بسر، دهولو درود
جادي نبي دان کمدين درفدان، دان مستحیل لا ونش یأیت
خیانة ار تي مشرجا فرکارا یهدتکه اوله الله.

دلیل امانه

کالو خیانة مریکښت نسچاي الله سوروه فول کیت خیانة
سفر تین، کران الله له مپوروه کیت مشیکوت سکل فکر جان

مريکښيت، دان تيدق سکالي ۲ سوروه کيت خيانه، کران
خيانه ايت کجهاتن، مک الله تيدق سکالي سوروه کيت دشمن،
بهکن دلارغ سمات ۲.

3 تبليغ: ارتي مېمفي رسول اکن سکلين فرکارا يشد سوروه
مېمفي کفد سکلين مخلوق. دان مستحيل لاونن يايت تيدق
مېمفي بارغيغ ترسوت.

فرکارا يشدوحي کفد رسول ۲ تیک بهاکي

1 تيدق دسوروه مېمفي کفد مخلوق، بهکن ترنتو کفد مريکښيت
جوا، مک تيدق هاروس مريکښيت مېمفيکندي کفد مخلوق،
2 الله بري فيليه کفد مريکښيت، مک هاروس باکي مريکښيت
مېمفي کفد اورغيغ اي کهندق، دان هاروس تيدق مېمفيکندي.
3 الله سوروه مريکښيت مېمفيکندي، مک تله مريکښيت مېمفي
اکندي کفد مخلوق، دان تيدق مريکښيت سمبوي دان سوسوت
سکالي ۲ ولوسديکيت فون.

دليل تبليغ

کالورسل سمبوي بارغيغ دسوروه مېمفيکندي، نس-چاي
کيت فون دسوروه سمبوي جوک اکن علم کيت، کران الله
سوروه کيت مشيکوت مريکښيت، مک تله معلوم الله من کا کفد

اور شیخ سبوی علموں، مک تنقلہ رسل ۲ تبلیغ، دان مستحیل
لاونن یایت رسل ۲ سبوی علم،
۴ فطانه، اُرتی چردیق دغن مسکیرا ۲ دافت مشالہ فرکتان
لاونن، دان بمبطلکن (مروستکن) دعوی مریکثیت یغ تأسبر.

دلیل فطانه

کالو رسل تیدق چردیق، نسچای تیدق کواس مغالہ لاونن،
دان تیدق کواس یایت مستحیل، کران قرآن تله مشخبر بهواس رسل
تله مغالہ مسکل لاونن، مک تنقلہ چردیق مریکثیت، دان
مستحیل مریکثیت بوده.

هاروس باکی رسل

هاروس قد حق انبیاء دان مرسلین علیهم الصلاة والسلام
سکل صفات مانسی یغ تیدق مغورغکن مرتبة مریکثیت یغ
مہاتیشکی، سمرت ماکن، مینوم، ساکیت ہرگوراو ۲ یغ حلال دان
لاین ۲ درفد فرکارا یغ تیدق مغورغ مرتبة مریکثیت یغ مہاتیشکی
دان تیدقلہ مریکثیت بر صفة دغن صفة کتوہنن، دان
صفة ملائکة، کران مریکثیت مانسی، تننو مریکثیت بر صفة
دغن صفات مانسی جوکک تنافی مریکثیت بر صفة دغن صفة
مانسی یغ کتیشکین، دان مستحیل مریکثیت بر صفة دغن صفات

مانسی یغ ممباوا کفد ککوراعن دان کجاتوہن، سفرت یغ تیدق
سو ک اورغ رامی ماسوق دیسین، اومقام کیلا گادوہ کوفوہ
بالو دان فیا کیت بادن، دان سفرت فر کارا یغ مرومقن مروہ
دان لاین ۲ لاکی درفد صفة ککوراعن، مک صفة ککوراعن
دان کجاتوہن، مستحیل اتس مریکثیت.

دلیل ہاروس

ہاروس باکی رسول بر صفة دغن صفات مانسی یغ کتیشکین
ایت، ایالہ دافت دلیہت اداں فد مریکثیت علیہم الصلاة
والسلام.

صفات ۲ یثر کندوغ دالم دوا کلمۃ شہادۃ

کسموا صفات توہن یغ آفت قولہ ساتو تر کندوغ دالم
کلمۃ لا الہ الا اللہ، معنائ تیاد توہن ملینکن اللہ، یایت ممبری فائدہ
اکن، شا کو دغن تأدق توہن یثلاین درفد اللہ، دان منتفکن توہن
یثسبنر باکی اللہ جوا.

دان سکلین صفات نبی یغ سمبیلن فر کارا تر کندوغ دالم
کلمۃ محمد رسول اللہ، معنائ بر مول نبی محمد فسور وہ اللہ.

چالن تر کندوغ

کران معنا لا الہ الا اللہ دوا فر کارا، فر تام تأدق یثر کای

درفد یغلاین، دان کدوا تادق یغبر کهندق اوله یغلاین کفدا
 ملینکن الله جوا یغتر کای، ایاله نام استغناء دان بر کهندق اوله
 یغلاین کفدا، ایاله نام افتقار. مک دغن معنا استغناء دان افتقار
 انیله تر کندوغ دالم صفة الله یغ امفت فوله ساتوایت.

استغناء (تر کای)

تر کای الله درفد یغ لاین تر کندوغ دالم دوا فوله تیک
 عقیده یأیت: 1 وجود 2 قدم 3 بقاء 4 مخالفته للحوادث،
 کران کالو تیدق واجب باکی الله امفت تر سبوت، نسچای
 بر کهندق کفد یغ مشادا دان یغ منجادیکندی، دان بر کهندق
 تیدق تر کای.

5 قیامه بنفسه کران کالو تیدق واجب قیامه بنفسه دغن
 معنایغ فرتام، یأیت تر کای درفد ذات یغ منومفغ ای فدا، نسچای
 بر کهندق ای کفد ذات دان بر کهندق تیدق تر کای.
 دان کالو تیدق واجب قیامه بنفسه دغن معنی یشکدوا، یأیت
 تر کای درفد یغ منجادیکندی، نسچای بر کهندق کفد یغ
 منجادیکندی، دان بر کهندق تیدق تر کای.

6 سمع 7 بصر 8 کلام 9 کونه سمیعا 10 کونه بصیرا
 11 کونه متکلم دان تیک ۲ یغ دبلاکش این اتس قول ثبوت

صفات معنویة، کران کالوتیدق واجب باکی الله انم یشریبوت،
نسچای ککوراغن، دان ککوراغن ایت بر کهندق کد یغ منولوق
کندی، دان بر کهندق تیدق تر کای.

مستحیل لاون سبلس ایت

دان مستحیل لاون سبلس ایت فول، دان دتبه لاکی هاروس
باکی الله ساتو، مک جمله یغ ماسوق دباوه استغناء دوا فوله تیگئ
عقیده.

افتقار (بر کهندق یغلاین کفداالله)

دان ماسوق دباوه افتقار لافن بلس عقیده، یایت یغ واجب
باکی الله سمبیلن دان مستحیل اتس سمبیلن.

سمبیلن یغ واجب ایت

1 حیاة 2 قدرة 3 ارادة 4 علم 5 کونه حیا 6 کونه قادرا
7 کونه مریدا 8 کونه عالما دان امفت ۲ یغ بلا کخ این اتس قول
ثبوت صفات معنویة، دان 9 وحدانیة، کران کالو تأدق ساتو
درفد سمبیلن این، نسچای تأدق مخلوق، دان تیدق بر کهندق
یغلاین کفدا، مک تأدق دان تیدق کدوا ۲ این مستحیل، کران
تله تنف بر کهندق دغن دلیل اد مخلوق این.

سمیلن یغ مستحیل

ایاله لاون سمیلن یغ ترصبوت یأیت: 1 ماتی 2 له 3 تیدق
بر کهنندق 4 جاهل 5 کادانن یغ ماتی 6 کادانن یغ لسه
7 کادانن یغ تیدق کهنندق 8 کادانن یغ جاهل 9 کادانن بریلغ
یغ ماسوق دباوه لا اله الا الله

تله معلوم ماسوق دباوه معنی لا اله الا الله دواقر کارا یأیت
استغناء دان افتقار، مک دباوه استغناء دوا فوله تیگ، دان باوه
افتقار لافن بلس، مک جمله ماسوق دباو دلاله الا الله امفت فوله
سانو یغ سه فرنا.

محمد رسول الله

ارتی نبی، محمد رسول الله یعنی مغان کو کیت بهواسن نبی
محمد سوغ کورده جادی رسول دان بر حدیثن.

تر کندوغ دالمن سمیلن فر کارا

1 بر سکل رسل 2 امانه مر یکثیت 3 فطانه مر یکثیت
4 تبلیغ مر یکثیت 5 مستحیل دوستا 6 مستحیل خیانه 7 مستحیل
بودود 8 مستحیل کتمان 9 هاروس مر یکثیت بر صفة دغن صفات
مانسی یغ تیدق ممباوا کفد ککوداغن دان کهنیان مرتبه
یغ مها تیغکی.

تر کندوغ دالم دوا کلمه

ماسوق دان تر کندوغ دالم لا اله الا الله امفت فوله ساتو، دان
 دالم محمد رسول الله سمیلن، مک تر هیمفون دالم دوا کلمه ایت
 لیم قوله عقیده، یغ واجب کیت مقتهوی کندی جانن تفصیل
 دان کران حکمة تر کندوغ انیله منجادی شرع دان مواجین
 انس اورغ یغ هندق ماسوق اسلام، بهوا مشوجیف دغن
 اشهد ان لا اله الا الله واشهد ان محمدا رسول الله.

مشیکوت خلاف فد تر کندوغ

دان تر هیمفون دان تر کندوغ دالم دوا کلمه ایت لیم قوله
 عقیده، ایاله مشیکوت قول یغ مشهور، بآیت قول صفات معنویة
 یغ توجه دواجب کیت مقتهوی دغن تفصیل، سرت تبدیق کیرا
 ماسوق صفات یغ امفت، دان مستحیل لا ونن امفت، جملهن لافن
 بآیت : 1 صفة ادواک 2 صفة تکوین 3 کونه مدرکا 4 کونه
 مکنونا دان امفت لاکی مستحیل لا ونن.

ادافون کالو کیت کیرا ماسوق یغ لافن این دانس لیم قوله
 دهولو جادبله تر کندوغ دالم دوا کلمه ایت لیم قوله لافن.
 دان جک کیت مشیکوت قول یغ راجح، بآیت واجب کیت مقتهوی
 جانن تفصیل تیکک بلس جوا، نسچای تر کندوغ دالم دوا کلمه

ایت تیکت فوله انم عقیده. یایت دالم لا اله الا الله تر کندوغ
 یغ واجب باکی الله تیکت بلس. دان مستخیل لا ونی تیکت بلس
 دان هاروس باکیش ساتو. مک تر هی مفوز تر کندوغ دالمش دوا
 فوله توجه دان تر کندوغ دالم محمد رسول الله سمیلن، مک جمله
 تر کندوغ دالم دوا کلمه ایت تیکت فوله انم عقیده

سکلین حکم ماسوق دباود محمد رسول الله

کلمه پتاباکی کیت بهواس دوا کلمه لا اله الا الله محمد رسول
 الله، مشدوغي سکلین عقائد یغدهوار، بهکن لا اله الا الله دان
 سکلین حکم ماسوق دباود محمد رسول الله هفتک برکات سته
 علماء، برمول محمد رسول الله ایت ایاله لاوت یغ تأدق برتقی
 دان لا اله الا الله ساتو تیتیق درفدان، ارتی مغفل کیت اکن توهن
 ایت درفد فرخبران نبی کیت محمد صلی الله علیه وسلم

نفی اثبات

یایت (لا) نفی، ارتی تأدق، دان (اله) معنائ توهن یغسبنر
 نامن منفی یعنی یغده حکم دغن تأدق، ارتیق مشخبر کن تأدق
 توهن یغسبنر دلیده کیت جوا، دان (الا) استثناء مقلوار، دان
 (الله) مستثنی یغده کملوار، معنائ ملینکن الله، ارتیق دتفکنی الله
 جوا توهن یغسبنر.

نفي یغ بتول

مک هندقله کیت نفیکن ساله ساتودر فدا فر کارالین جوا
 فرتام نفي دغن معنی مشخیرا کن بهواس تأدق توهن یغسینر
 ملینکن الله جوا توهن یغسینر
 دان بو کتله منفیکن توهن یغسینر لاین در فدا الله یغسینر تأدق
 کران نفي این تأدق فائده.

کدوا نفي ایت ترهادف کفد بارغیغ دالم هاتی موءمن
 ارنی مول ۲ کیت فرض دالم هاتی کیت بهواس توهن یغسینر
 ایت باقی کم دین مولوت کیت برکات (لا اله) تیاد توهن
 یغسینر یغسینر فرض اکن باقی دالم هاتی کیت دان الله جاغن
 سکاالی ۲ دنی فد هاتی کیت دان ائیل مولوت کیت برکات
 (الا الله) ملینکن الله جوا توهن یغسینر نسچای مننجوق فد ظاهر
 لیده کیت برسمان دغن بارغیغ دالم هاتی کیت بهواسن الله
 تیدق دنی، مک دغن این کیفیه الحمد لله سلمه ۲ دیری کیت
 موءمن.

دان تیدق بوله دنی ترهادف دالم هاتی اورغ کافر کران
 بارغیغ دالم هاتین در فدا برهالا دان اومقامن تنواد دان تیغ ۲
 بارغیغ اد تنواد تیدق صح دنفین.

کیفیه مغوجف

دان تله برکات علماء بهواس مسانو کن الله دغن لااله الا الله
 اقبیل کیت مغوجف اتو سورت کلمه این جوا، مک ابلقله کیت
 ایشته دهاتی کیت محمد رسول الله برسام کمدین درفدان، کالو
 تیدق بکیتو نسچای برسمان توحید کیت دغن توحید یهودی کران
 یهودی ای قون مشاکو الله ساتو، تنافی نبی محمد ای تیدق مشاکو
 جادی رسول، بهکن نبی موسی اباله رسول.

تریماف یغدباوا اوله رسول

دان واجب اتس تیغ ۲ مکلف، تورما سکلمین بارغیغ دباوا
 اوله رسول درفد سکل فر کارا اوکام دان فرجای اف ۲ ای خبر
 درفد فر کارا یغ غائب ۲

برایمان دغن رسول حالن احوال

مک واجب برایمان دغن اد سکل رسول دان سکل نبی انس
 حالن احوال (فندیق) یات کیت اعتقاد اد باکی الله هراف یابق
 رسل دان انبیاء علیهم الصلاة والسلام.

دان قول یغ صحیح تیدق دهشک اکن، مریک شیت دغن
 بیلاشن یغ ترنتو، سفرت دهشک دان دکتا کن انبیاء ایت سراتوس
 دوافوله امغه ریو، دان یغ جادی رسول تیکار اتوش تیکابلس اورغ.

دوا فوله لیم رسل واجب تاهو دغن تفصیل

دان دوا فوله لیم اورغ رسول یقده سیوت دالم قرآن واجب
 کیت فرجای دغن جان تفصیل بر معنی کالود تان اورغ اکن
 ساتودرفدان، نسچای تاهو کیت اکن بهواسن رسول، دان تیدق
 واجب دحفظ نام دغن بر لا تور، مک جک کیت انکر جادی رسول
 سسورغ درفد مریکنیت، مک تیدق خلاف فد کفرن، دان جک
 بر کات تیادا اکو تاهو بر کات سته علماء جادی کافر، دان کات
 سته تیاد جادی کافر.

نام ۲ دوا فوله لیم

1	ادم	2	ادریس	3	نوح	4	هود	5	صالح
6	ابراهیم	7	لوط	8	اسحاق	9	اسماعیل	10	یعقوب
11	یوسف	12	ایوب	13	شعیب	14	هارون	15	موسی
16	الیسع	17	ذوالکفل	18	داود	19	سلیمان	20	الیاس
21	یونس	22	زکریا	23	یحیی	24	عیسی	25	سیدنا

محمد صلی الله علیه وسلم

سیدنا الخضر دان لای ۲ سته درفد انبیاء

دان سته درفد انبیاء سیدنا الخضر علیه السلام، دان بوکن
 درفد انبیاء لقمان دان ذوالقرنین، یأبت ساتوراج یغ صالح دوفد

بشما حميرد نكري يمن، دان بو كن نبي جوگك اسكندر الرومي.
 دان سته درفد انبياء خالده بن سنان درفد اتق چچونبي
 اسماعيل عليه السلام، دان اي سماس دغن كسري انوشروان، دان
 خالد ابن كمدين درفد نبي عيسى تيكك راتوس تاهون، مپرو اي
 اكن مانسي سفاي مشيكوت اوكام نبي عيسى.
 دان سته درفد انبياء حنظله بن صفوان كمدين درفد خالد
 راتوس تاهون، دان ممبونهيكندي اوله قوم.

جادي نبي تيدق دافت دغن اوسهان

دان واجب كيت اعتقاد بهواسن جادي نبي تيدق دافت
 باكي سورغ دغن اوسهان، دان چكلو بايق مامفوي دغن برعمل دان
 بوات كباچيكن سكليفون، بهكن دافتن دغن كرتيان الله باكي
 مريك يغ اي كهندق.

معجزة باكي انبياء

دان واجب اعتقاد قول بهواسن الله مشقوانكن سكل انبياء.
 دان رسول ۲ دغن بيراف معجزة يغ ظاهر درفد مريكيت.
 دان معجزة ايت فركارا يغ مبالهي عادة يغ كلوار اي درفد
 نبي ۲ دان رسول ۲، تتكل دبكيت دان دلتيقكندي، سفاي
 جادي تندا انس كپنران دعوان نيفرت بربله بوان، دان

برجا کف ۲ کا یو باتو، دان ترفنچر ۲ ایرانتارا انی جاری، کسموا

این باکی نبی کیت محمد صلی الله علیه وسلم

کرامه باکی اولیا،

دان واجب کیت اعتقاد اکن اد کرامه باکی اولیاء (تو،

کرامه) فد کتیک هیدوفش دان کمدین درفد ماتین، یأیت فرکارا

یغ مبالهی عاده جوک، تباقی بتادرفد اورغ صالح یشر عمل دغن

حکم ۲ الله دغن سجو کوفش ۲.

ملائکة

دان واجب اعتقاد اد باکی الله ملائکة، دان مریکیت بیراف

همب الله جوک یقجادیکندی درفد نور یغ تأیاس سکالی ۲

بکرجا معصية، دان تیدق مریکیت بر صفة دغن صفة مانسی،

سغرت ماکن مینوم دان تیدق بتینا جتن دان سباکین، دان

مریکیت باقی تیدق تاهو بیلاغن ملینکن الله جوا.

کتوا ملائکة

دان کتوا مریکیت امفت ملائکة یأیت جبرائیل میکائیل

اسرافیل عزرائیل،

دان سته مریکیت حملة العرش، یأیت بیراف ملائکة یغ

منشکور عرش، یأیت سبلوم قیامة امفت ملائکة، دان هاری قیامة

لافن ملائكة.

واجب تاهودغن تفصيل

دان ستمغه مریکیت واجب کیت تاهودغن تفصیل یأیت
 سفوله ملائكة یأیت امفت کنوا یغدهولو کلیم کأنم منکر نکیر
 کدوا ۲۱ منان اورغ ماتی دالم قبور کمدین درفد دتامن، کتوجه
 رضوان یغ منو غکو شرک، کلافن مالک زبانیة یغ منو غکو نرالک،
 کسمیلن رقیب دکانن مانسی یغ منولیس عمل کجایمکنش، دان
 کسفوله عتید د کیری مانسی یغ منولیس عمل کجاهتنش.

کتاب ۲ الله

دان واجب کیت اعتقاد بهوارسن باکی الله بیراف کتاب
 یغدتورون داتس رسولان ۲ ستمغه درفدان نام ۲ صفت برایکوت :
 (1) توراۃ باکی نبی موسی (2) انجیل باکی نبی عیسی، دان کدوا ۲۱
 کتاب این تله تادق دهو او درفد بشکیت نبی کیت محمد صلی الله
 علیه وسلم.

ادافون توراۃ دان انجیل یغادا سکارغ، مک یأیت بوکن
 توراۃ دان انجیل یغسینر درفد الله، بهکن یغد کارغ اوله مانسی
 یغ کاروت جوا.

(3) ربور باکی نبی داود (4) قرآن باکی نبی کیت محمد

صلی اللہ علیہ وسلم

یغ افضل درفد انبیاء

دان واجب کیت اعتقاد بهواسن یغ افضل سکل مخلوق
ایالہ نبی کیت محمد صلی اللہ علیہ وسلم، کم دین نبی ابراہیم،
کم دین نبی موسیٰ، کم دین نبی عیسیٰ، کم دین نبی نوح، دان
لیم ۲ این دنامکندی اولوالعزم، ارتی یغ بابق صبر دان
منشکوغ کسوسهن یغ بابق درفد انبیائی اولہ قوم مریکثیت.
کم دین رسول ۲ یغلائن، کم دین نبی ۲ یغ بوکن رسول
سرت برلہکوردغ مرتبہ مریکثیت دسیسی اللہ، کم دین کنوا ۲
ملائکہ، کم دین یغ یشکل سکل ملائکہ، کم دین صحابہ ۲ نبی
صلی اللہ علیہ وسلم، دان مریکثیت برلہکوردغ قول سکل
مرتبہ مریکثیت.

افضل صحابة

دان افضل سکل صحابہ ایالہ سیدنا ابوبکر، کم دین سیدنا
عمر، کم دین سیدنا عثمان، کم دین سیدنا علی، مشیکوت اتوران
خليفة فثکنتی نبی، کم دین انم اورغ یغ نبی کیت مشخبر دغن
تنتوماسوق شرکک یايت 1 طلحة بن عبد الله 2 الزبير ابن العوام
3 عبد الرحمن بن عوف 4 سعد بن ابی وقاص 5 سعید بن زید

6 عبیدة عامر بن الجراح.

کمدین تابعون یعنی یشرجو مفا دغن صحابة، کمدین اورغ
قرون تابعون، دان ساتوقرون ایت سراتوس تاهون لمان، کمدین
اورغ قرون کمدین درفد قرون تابعون، کمدین سقرون کمدین
سقرون هثک سکارغ.

جاهل ایه انبیاء اتس ملائكة

دان جاهل سثورغ دغن لیه مرتبه انبیاء اتس ملائكة دان
اومفما ایت تیدق مروسقکن ایمانن، کران سیوطی ادمیوت
درفد سبکی بهواسن جکلودیم سثورغ سثورغ تادق ترلینتس دهاتین
فد ملییهکن انبیاء اتس ملائكة، نسچای تیدق دتائ لاکی دآخره.

تیتیهن نبی محمد صلی الله علیه وسلم

دان واجب کیت اعتقاد بهواس نبی محمد کیت درفد بشا
عرب قریش، دان نماث محمد، دان ایهندان نام عبدالله بن
عبدالمطلب بن هاشم بن عبدمناف بن قصی بن کلاب بن مرة
بن کعب بن لؤی بن غالب بن فهر بن مالک بن نضر بن کنانة
بن خزیمه بن مدرکه بن الیاس بن مضر بن نزار بن معد بن عدنان
دان بوندان امینه بنت وهب بن عبدمناف بن زهره بن کلاب
دان عبدمناف فیهق بوندان لاین درفد عبدمناف فیهق ایهندان

نبي گيت له اخير فد سکل رسول

دان یغ اخير در فد سکل رسل، ایاله نبي گيت محمد صلی الله علیه وسلم، دان تادق دبلا کښ ساتو رسول فون هڅک هاري قیامة، دان بار غسیاف مندعوا دیرین جادي نبي کمدين در فدان، نسچاي جادي کافر والعیاذ بالله.

مکه له تمفت دفرانقکندي

فدان دفرانقکندي، دان فدان دېشکيت دان دانتیقکندي منجادي نبي دان رسول دماس عمورث امفت قوله تاهون، دان کمدين در فد جادي رسول دودق دمکه تیکک بلس تاهون، کمدين بر فندهن کمديشه دان دودق دمدينه سغوله تاهون، کمدين وفتن فد مدينه درومه استرین سيدتنا عائشة، دان دقور اکندي فدان، ایاله تمفت مقام نبي سکارغ، دان وقت وفتن عمور انم فواله تیکک تاهون.

نأيك کلاښت دان دفرض اکن سمهېغ

دان واجب گيت اعتقاد بهواس شریعة دان حکم ۲ نبي گيت منسـخکن حکم ۲ نبي ۲ یقدهولو، دان واجب گيت اعتقاد قول بهواسن نبي گيت بر سر جبرائیل بر جان فد ساتو مالم جوا دري مکه هڅک کبيت المقدس، مروس نأيك کلاښت دالم

لا فیسن ۲ لا غیت یغ توجہ ہشک کفد سدرۃ المنتہی کفد کرسی
کفد عرش، دان ملیہت ای اکن اللہ دغن تیدق کیفیه، دان
بریتہ اکندی اولہ اللہ دان دفرضوا کن سبہیغ یغ لیم کأتسن
دان اومتش فد مالہم ایت جوکک

انق ۲ نبی کیت محمد صلی اللہ علیہ وسلم

دان سیکیان باکی کیت تاهو انق ۲ نبی کیت، یا ایت توجہ
اورغ : ۱ سیدنا القاسم ۲ سیدتنا زینب ۳ سیدتنا رقیۃ
۴ سیدتنا فاطمۃ ۵ سیدتنا ام کلثوم ۶ سیدنا عبد اللہ
۷ سیدنا ابراہیم، دان کسموا این بوندان سیدتنا
خدیجہ الکبری، ملینکن سیدنا ابراہیم مک بوندان مریۃ القبطیۃ
رضی اللہ عنہم

استری ۲ نبی

اشرین وقت وفاتش سمیلان اورغ : ۱ سیدتنا عائشہ انق
سیدنا ابوبکر ۲ سیدتنا حفصۃ انق سیدنا عمر ۳ سیدتنا سودہ
انق زمعۃ ۴ سیدتنا صفیۃ انق حی کتورون نبی ہارون
۵ سیدتنا میمونہ انق الحارث ۶ سیدتنا رملہ انق ابی سفیان
۷ سیدتنا ہند انق ابی امیۃ ۸ سیدتنا زینب انق جحش
۹ سیدتنا جویریۃ انق الحارث

فلیهرا حکومن الله

واجب داتس مکلف مخرجاً کن بارغیش توھن فرضو کأتس
 دان تیدق کرجا سکلین فرکارا یغدلارغ کأتس، دان واجب
 داتس مپوروه دغن ممبوات بایک، دان منگه درفد فکرجان
 یغ جاھت، ولو کجھاتن سفت ای کرجا فون، دان واجب
 ای تگه اورغ برچوری، ولوای مندیری تغه برچوری سکلیفون.

فلیهرا کن کلیات یغ انم

دان واجب اتس مکلف فلیهرا اکن کلیات یشانم
 1 واجب فلیهرا اوکام، سفای تیدق جاتوه کدالم کفر، دان سفای
 تیدق چدرا یغ واجب دان تیدق کرجا یغ حرام، دان دری انیلہ
 دسوروه کیت فرغ کافر حربی دان یغ مرتد، دان دسوروه کیت
 برسدیا چاری دان مخاجی اکن علمو ففراغن، دان سنجات دان تدبیر
 چاری جالن منوالق کجھاتن دان کظالیمن مر یک یغ ممبوات
 انبیائی کأتس کیت، دان مخاجی علمو سیاست دان سبا کیش درفد
 علمو ۲ یغ دافت منیشکی اوکام اسلام هائن مر نته دان دان
 2 فلیهرا نفس (دیری): واجب فلیهرا اکن نفس، ارتی دیری
 سئورغ کیت دان اورغ لاین، دان فلیهرا این هندقله کیت فلیهرا
 درفد فرکارا یغ اکن ممباوا کغد بناسکنندی، اتومبری مضر تگندی

درفد بونه، فوکل، کاتق، راجون، بوات خیانه دغن بوات حکمة
دان سباکین کفد مریک.

3 واجب فلیهرا عقل : یأیت دفلیهرا درفد مشهیلغ کندي دان
مرو سقکندي، سمرت ماکن مکانین دان مینومین یغ ممابوقکن
اومقام تواق مامم، ارق، چندو دان سباکین.

4 واجب فلیهرا نسب (تیمیهن) : دان فلیهرا کندي دغن دفلیهرا
اکن منین درفد روسق سیا ۲ سمرت برزنا دان لاین.

5 واجب فلیهرا کمالوان : دان فلیهرا کندي دغن دفلیهرا اکن
فکر جان یغ ممابوا مالو دیرین، اتومالو اورغ لاین، سمرت تودوه
اورغ برزنا، اتومماکی اورغ اتوسباکین.

6 واجب فلیهرا هرتا : دان فلیهرا کندي دغن فلیهرا هرتا کیت
درفد مقرجا فکر جان یغ تیدق مشأذن دان فکر جان یغد تکه اوله
شرع سمرت برجودی، برجولی دان لاین ۲ درفد فکر جان یغ حرام.

رده اتومرتد

دان سبسر ۲ واجب مکلف ملیهرا، ایاله ملیهرا اوکام جاغن
چادی رده دان توانن نام مرتد، دان اینله سبسر ۲ باکی کافر
دان دغن دي چادی بناس اکن سکلین عبادة ۲ یغدهولو.

مبب مرتد تیگ فرکارا

1 اعتقاد یغ ساله : سمرت تأدق توهن اتوشك فدان، اتوفد ساتو صفة درفد سكل صفة یقتله اجماع علماء اتسن، سمرت وحدانية قدرة، اتواعتقاد تیدق جادی نبی اوله سئورغ نبی یغد اجماع اكن نبین، اتواعتقاد تأدق هاری قیامة شرك نراك دان لاین ۲ درفد تیغ ۲ فکر جان یغد اجماع علماء اتسن یغد کتیهوی اکندی دغن موده، سکیر ۲۱ مشتهویکنندی اوله اورغیش عالم دان اورغیش رامی بهواسن ای ایت اوکام، سمرت وجوب سبیهیغ دان حرام برزنا، مینوم ارق دان ظالم.

2 فرکتان: سمرت دکات باگی اورغ اسلام هی کافر اثر برکات ای اکوبرلفس درفد الله اتودرفد نبی اتودرفد قرآن اتودرفد اسلام، دان سمرت میتد ۲۱ دغن قرآن، اتوباج اكن قرآن دغن قصد مشأولق ۲ کندی اتومشهینا کندی.

3 فربواتن : اومقام سجود کفد مخلوق سمرت مانسی برهالا دان لاین، اتوبوات هینا اكن قرآن سمرت تاهوء دالم نمفت کوتور ۲، بکیتو جوک بوات هینا اكن حدیث دان علم شرع.

اورغ مرتد

افبیل جادی مرتد سئورغ، نسچای واجب داتس.

يشير کواس ميوزوه کسمبالي سمولاکفد اوکام اسلام دغن
 مشوچف دوا کلمه شهادة دان توبه درفد دوسا مرتد ايت دان
 کالو اي اغکن، نسچاي واجب اتس اومقام راج درفد اورغيش
 کواس بمبونهيکندي
 دان تيدق جادي کافر اورغيش مشرجا دوسا بسر ولو بايق
 سکاليغون.

اورغ مبتدع

اورغ مبتدع تيا دد حکم دغن کفر، سمرت معتزلة يشير کات
 بهواسن، انسي، اي سنديري منجادي فرېواتن ديريش دغن قدرة
 يغ توهن جادي دبدانش دان سمرت اورغيش انکار هاروس
 مليهت الله دالم اخرة کران اد باکي مريکثيت تاويل، ملينکن
 مبتدع يشير کات الله بر جسم اتو بر کات الله تيدق مشتهويکن
 جزئي، مک کافراي دغن اجماع.

توبه درفد دوسا

واجب اتس مکلف توبه درفد دوسا دغن برسکرا دان کالو
 دوسا کچيل سکليغون، دان تيدق بناس توبه يشدهولو اقبيل کيمبالي
 کرج دوسا فول، بهکن واجب توبه جوا فول دوسا ايت.

رکن توبه

رکن توبه تيک فرکارا : 1 برهنتي معصية یغ اي کر جا
 2 عزم چیتا ۲ یغ فوتس تیدق ماو مشرجا دوسا ایت 3 مپسل
 کر جا دوسا ایت دغن سو غکو و سسل دان انیله رکن توبه یشتربسر
 سکالي.

دان کالودوسا ایت برکنتوغ دغن مانسي سمرت برچوري
 دان لاین ۲ دان برزنا دغن استری اورغ مک باکین
 رکن یشتکامفت یأیت مشهنتربالیق اومقام فرکارا یشدچوري
 اتو منتأ معاف درفد توانن اتو لا کین دغن تفصیل ساتو ۲ فد
 مذهب شافعي اتو منتأ معاف دغن اجمال دسیسي مذهب مالکي.

اورغ ماتې بلوم توبه

مربک ماتې بلوم توبه درفد دوسا ان مک تیدق جزم دغن
 دعذا بکندي کران هاروس الله مشمفوني دوسا ملینکن دوسا
 کفر مک الله تیدق دامفوني سکالي ۲ افییل ماتې سئورغ داتسن
 دان فد امام اشعري تأدافت تیاد درفد دعذا بکن سته اورغ
 یغ مشرجا دوسا بسر ولوسا تو اورغ فد تیغ ۲ باکی سکلیفون.

فلیهرا هاتي درفد معصیتن

دان واجب فلیهرا هاتي کیت درفد معصیتن دان سته

درفدان جاهت سڻك دغن الله، دان سڻك امان ديريش درفدتوهن
مر كا دان فوتس اسا درفد رحمتن، سمرت بركات اي اگوتنتو
تيدق دافت اومقام علم يڄ اگومشاجي دان سباگين، دان سڻقه
درفدان تكبر سومبوغ دان ديا، ار تي عمالنن اي سووكت اورغ
تاهو، دان عجيب ار تي حيران اي بهواس ديريش بايق كباچيكن
دان دغكي سفاي هيلمغ نعمة اورغ لاي، دان چنتا هندق مشكل
معصية، دان سايق دغن فر كارايڄ واجب سمرت زكا، دان لاي،
دان جاهت سڻك كغد اورغ دان مشهينا كغد مانسي دغن تيدق
بتول جان شرع، دان برمودة ۲ دغن معصية.

فليهر ا ديرى كيت درفد معصية

دان واجب فليهر ا ديرى كيت درفد معصية، سمرت ماكن
ربا، دان مينوم فر كارا مابوق، دان ماكن هر تا انق يتيم دغن
تيدق سبئر، دان ماكن فر كارا حرام، دان مشوقت، دان فلاكا
اورغ، دان دوستا، دان مماكي، دان مليهت عورت، دان دغر
مشوقت، دان مشورغ سو كاتن دان تيمباغن، دان خيانه، دان
منچوري، دان فوكل اورغ، دان بونه دغن تيدق سبئر، دان بر جان
فدتمغت يڄ حرام، دان درهكا دوا ايوبواف، دان تيدق برتكور
دان مشظالم اكن مخلوق دان لاي ۲ درفد فر كارا معصية.

دعاء

دعاء ایت منتأ کیت کفد الله اتس جان مرندہ دیری، دان
اف ۲ دعاء افکل دافتن، مک دافت ایت دغن کریان الله، دان
دعاء این دافت، منفعة کفد یغ هیدوف دان یغ ماتی.

مخلوق کسموان بناس

واجب کیت اعتقاد بهواسن یغلاین درفد ذات الله دان صفتن
کسموا بناس، ملینکن سفوله فر کارا : 1 روح، 2 عجب الذنب
یا ایت تولغ یشکچیل سبیر بیجی ساوی دهوجغ تولغ بلا کغ ترتنتو
ای دغن مانسی تیاد بناس ای، دان درفدان دجادی اکن مانسی
سمولافدهاری قیامة، 3 بدان انبیاء، 4 بدان شهداء، 5 عرش
6 کرسی، 7 لوح محفوظ، 8 قلم، 9 شرکک، 10 نزالک، دان
حقیقة روح تیدق مشتهوینکندی ملینکن الله جوا دان ملک الموت
ایاله یغ مشمبیل پاوا، دان واجب بر ایمان بهواس ماتی ایت دغن
رنتهن الله، دان مستی تیف ۲ یشیر پاوا ایت ماتی.

روح کم دین درفد ماتی

دان واجب کیت اعتقاد بهواس روح کم دین درفد ماتی
بدان ایت، دنعمتکنندی اتو دعذابکنندی هشکک کسمبالی کفد
بدانن، دان تیدق ماتی سئورغ ملینکن سوده هاییس رزقین دان

عمورث دان جک دیونه سکلیفون، دان معنی اجل ایاله ماس
توهن تننوفد ازان اکن هابیس عمورث
منکر نکیر منان دالم قبور

دان واجب کیت اعتقاد افیل ماتی شورغ مستی دتات اوله
ملائکة، منکر دان نکیر دالم قبور کمین درفد دتامن، دغن
سیاف توهنمو، دان اف اوکمامو، دان سیاف نبی مو، ملینکن
باکی ستفه اورغ یغتر تننو، سمرت اورغ ماتی شهید.

اورغ ماتی دالم قبور

دان واجب کیت اعتقاد بهواس ستفه درفد اورغ ماتی ایت
دعذابکندی، دان ستفه دنعمتکندی، دان ستفه درفد عذاب قبور
ایت مشکافیة اوله دوا نفی قبور هسکا سلیسیه تواف روسوقن، دان
تیدق لفس درفدان ملینکن بیراقت اورغ یغدر کلوار درفدان،
سمرت اورغ یغ باچ قل هو الله دالم سا کیت ماتین.

کیت فد هاری قیامة

دان واجب کیت اعتقاد بهواس دیری کیت اکن هیدوف
سمولا درفد قبور فد هاری قیامة، دان فد هاری قیامة جوک
حساب اکن عاملن کیت یغ کیت نله برعمل دالم دنیا این،
ملینکن مریات یغ ماسوق شرک دغن تیدق دحسابکندی، دان

حوکک فندھاری قیامۃ دتیمبغ اکن عمالن کیت دالم میزان
(نراج) سفای ظاہر کالو برت کباچیکن دماسوقکندي کدالم
شرکت، دان کالو برت کجھواتن دماسوقکندي کدالم نراک.

صراط المستقیم

دان واجب کیت اعتقاد بهواس سکلین مانسی ولو کافر دان
انبیاء دان اورغ ۲ یغ ماسوق شرکت دغن تیدق حساب سکلیفون
کسموان مستی لاو داتس صراط المستقیم، یأیت جمبباتن
یشد بتغ داتس نراک، سفای دجمبرغ کفد شرکت، دان سیاف اد
عمالن یغ جو کف نسچای تروس شرکت، دان سیاف عمالن
تیدق سچو کف نسچای جاتوه کدالم نراک.

کولم نبی کیت محمد صلی الله علیه وسلم

دان واجب کیت اعتقاد بهواس سکلین اورغ موء من فد
ھاری قیامۃ اکن مینوم سکلین فد ایر کولم نبی کیت محمد
صلی الله علیه وسلم، دان قول اکن دافت سکلین موء من شفاعت،
دان سبسر ۲ شفاعت ایاالہ شفاعۃ فد لکس دان چفت حکومن توهن
دفادغ محشر کلق یغ مانسی ساعت سوسه وقت ایت.

نراک

دان واجب کیت بر ایمان بهواس نراک ایت سبسر، دان

سکارغ سوده اد، دان ایاله تمفت ککل اورغ ۲ کافر دالمش، دان
تمفت اورغ موء من یغ تیدق توروت حکومن الله، مک ماسوق
موء من ایت کدالمش سقدردوسا جوا، کالودوسا بسر دان بایق
نسچای لام دودقن، دان کالوتیدق بسر دان تیدق بایق نسچای
تیدق لام دودقن.

شرک

دان واجب کیت اعتقاد بهواسن شرک ایت سبئر، دان
سکارغ تله اد، دان ایاله تمفت ککل اورغ ۲ اسلام ددالمش دان
برسدف ۲ مریکئیت فدائ سلما ۲ دشن بر باکی ۲ نعمة یقبر ککالن
یغ تیدق دهشکک ۲ کندی، دان سبئر ۲ نعمة شرک ایاله ممندغ
وجه توهن کیت یغامت کواس، دان تمفتن سفرت برکات ستغه
علماء دانس لاغیت.

دان تله سلسی همب سوسن رساله این د دارالعلوم نیبوغ
بارو، جالا- تها یلند، فد هاری جمعة ۲۴ جماد الثانی ۱۳۸۴ هـ.
غفر الله لنا ولاصولنا وافروعنا ولجواشینا ولمشایخنا ولمن له
حق علینا ولجميع المسلمين والمسلمات والمؤمنین والمؤمنات
والحمد لله رب العالمین الفاتحة.

فهرست ایسین دالم فاتي فرید الفرائد *

بیلاغن	ایسین	موکا	بیلاغن	ایسین	موکا
1	خطبة	2	23	دلیل بر صفة دغن صفة	9
2	علم توحید	3	3	کسمفر نان	
3	فچاران	3	24	صفة کسمفر نان واجب	
4	فائدهن	3	9	کیت تاهودغن تفصیل	
5	اوکام	4	25	انیمه تیمکا بلس اتودوا	
6	تندا اووغ براکام یسینر	4	10	فوله صفات	
7	اوکام بر هیمنون دالم		10	وجود	
	تیک فرکارا	4	11	دلیل ادائه	
8	ارلام	4	11	قدم ذاتی	
9	روکن اسلام	5	11	دلیل قدم دان دور تسلسل	
10	ایمان	5	12	جان مستحیل دور	
11	روکن ایمان	5	12	" " تسلسل	
12	احسان	6	12	بقاء	
13	فرمولان یغ واجب	6	13	دلیل بقاء	
14	واجب فد شرع	7	13	مخالفته للحدود	
15	واجب دوامعنی	7	14	دلیل مخالفته	
16	مستحیل	7	14	فرايهاتن	
17	هاروس	7	14	قیامه بنفسه	
18	مفتهوي دلیل	8	15	دلیل قیامه بنفسه	
19	خلاف علماء فد مقلد	8	16	وحدانیه	
20	دلیل اجمالی	8	16	فدان تیمک بهاکي	
21	دلیل تفصیلی	9	16	توغل فد ذات دوا بهاکي	
22	صفة کسمفر نان	9	16	" " صفة " "	

— (فهرست ایسین دالم فانی فریده الفرائد) —

بیلاغن	ایسین	موکا	بیلاغن	ایسین	موکا
43	توغلکل فر بوانن 2 بهکي	17	63	دایل حیاة	27
44	دایل وحدانیت	17	64	جمع	28
45	قدرة	18	65	دلیل جمع	28
46	قدرة توجه تعلق	18	66	صر	28
47	دایل قدرة	20	67	دلیل بصر	29
48	ارادة	20	68	تعلق، جمع، بصر دان علم	29
49	تعلق ارادة	20	69	جمع صر نیک تعلق	29
50	بر دلیل فد کجهاتن دغن		70	کلام	30
	ارادة الله	21	71	تعلق کلام نیک بهاکي	31
51	تیدی هاروس ریضا دغن		72	دلیل کلام دغن فرمان	31
	معصية	22	73	" " یغ عقلی	32
52	مستحیل اد مسوات دغن		74	صفة نفسية	32
	تأدی کهندق الله	22	75	صفات مالمية	32
53	اد مسوات دغن تعلیل	22	76	جالن نفی	32
54	" " طبیعة	22	77	صفات معانی	33
55	حکمن الله ذاعتقادمانسی	23	78	صفات معنوية خلافت دوا	
56	اعتقاد بهسبتر	24		قول	33
57	ارادة سوره رضادان علم	24	79	صفات معنوية یغ توجه	34
58	سکلمین تر بهاکي کفدامنة	24	80	دایل صفات معنوية	35
59	دلیل ارادة	25	81	فنجگان	35
60	علم	26	82	اورغیش تأ تول اعتقاد	36
61	دلیل علم الله	27	83	صفة ادرك	37
62	حياة	27	84	صفة تکوین	37

- فهرست ایسین فاتی وریده الفرائد -

بیلاغر	ایسین	سو کا	بیلاغر	ایسین	سو کا
85	صفه معنویه باکی کدوا	38	106	صفه مختر کدو غ 2 دهاده	45
86	هاروس باکی الله	38	107	جالن تر کدو غ	45
87	دلیل هاروس	38	108	اوتغناء تر کای	46
88	صلاح دان اصلاح	39	109	انتقار	47
89	ملته کن رسول دان		110	یغ ماسوق دام لاله لاف	48
	مقر لیهت الله ذاتن	39	111	محمد رسول الله	48
90	ملیه کن الله دالم تیدور	40	112	تر کدو غ دالمن 9 فر کرا	48
91	سکلین فرواتن مانسی	40	113	تر کدو غ دام دوا کلبه	
92	ذهب اهل السنة	41		شهاده	49
93	مذهب جبریه	41	114	حلاف فد تر کدو غ	49
94	مذهب معتزله	41	115	سکلین حکم ماسوق دباود	
95	واجب باکی رسول امت			محمد رسول الله	50
	فرکارا	41	116	نفی اثبات	50
96	صدق	41	118	نفی یحبتون	51
97	دلیل صدق	42	119	کیفیه و شو جف	52
98	امانه	42	120	تریماف یهد باوا اوله	
99	دلیل امانه	42		رسول	52
100	تبلیغ	43	121	برایمان دغن رسول دغر	
101	دلیل تبلیغ	43		اجمال	52
102	اطمانه	44	122	دوا فوله لیما رسول وجب	
103	دلیل فطانه	44		دنا هو دغن تفصیل	53
104	هاروس باکی رسول	44	123	نام 2 دوا فوله لیما	53
105	دلیل هاروس	45	124	جادی نبی آباد فده غنا ورمها	54

- فهرست ایسین فاتی فاتی فریده الفرائد -

بیلاغن	ایسین	مو کا	بیلاغن	ایسین	مو کا
125	معجزات انبیاء	54	147	رب مرتد	63
126	کرامه باکي اولیاء	55	148	ورغ مرتد	63
127	ملائکة	55	149	اورغ مبتدع	64
128	کتوا ملائکة	55	150	توبه درفد دوما	64
129	کتاب الله	56	151	رکن توبه	65
130	افضل صحابة	57	152	اورغ مانی بلوم توبه	65
131	بغ افضل درفد انبیاء	57	153	فلپهر امانی درفد معصية	65
132	جهل لیه انبیاء انیس ملائکة	58	154	فلپهر ادیری درفد معصية	66
133	نیتین نبی محمد	58	155	دعاء	67
134	نبی کیت له اخر رسول	59	156	مخلوق کسموان بناس	67
135	مکة تحفت دفرا نیکدی	59	157	روح کمدین درفد مانی	67
136	نابک کلا غیت دان دفرض		158	منکر نکین	68
	سمیع	59	159	اورغ مانی دالم قبور	68
137	انق ۲ نبی	60	160	کیت فد عاری قیامة	68
138	امتری نبی	60	161	صراط المستقیم	69
139	فلپهر احکم الله	61	162	کوام نبی	69
140	کلیات بغ انم	61	163	نراک	69
141	فلپهر انیس دیری	61	164	شیرکین	70
142	وجب فلپهر عقل	62			
143	وجب فلپهر انسب	62			
144	وجب فلپهر اکمالوان	62			
145	وجب فلپهر اهرنا	62			
146	رودة انو مرتد	62			

